

GHID JURIDIC

de bune practici în lumea sportului

DREPTUL SPORTULUI
CU APLICAȚII SPECIALE ÎN DREPTUL FOTBALULUI

EDIȚIA I · SEPTEMBRIE 2026

PENTRU SPORTIVI, FAMILII ȘI ORGANIZAȚII SPORTIVE
Claritate juridică pentru decizii în sport

Cuvânt înainte

Sportul de performanță se desfășoară într-un cadru în care deciziile sportive și cele juridice se influențează permanent. Un contract semnat fără înțelegerea regulamentului aplicabil, o formalitate de legitimare omisă sau un termen procedural ignorat pot produce efecte directe asupra dreptului de a concura și asupra continuității unei cariere.

Am coordonat redactarea acestui ghid pornind de la experiența de avocat în litigii, arbitraj, contracte și dreptul sportului, precum și de la activitatea desfășurată în organisme jurisdicționale sportive și în calitate de agent de fotbal licențiat FIFA. Practicarea sportului mi-a arătat, la rândul său, că regulile sunt utile atunci când pot fi înțelese și aplicate înainte ca o problemă să devină litigiu.

Ghidul se adresează în primul rând sportivului și familiei sale. El explică și perspectiva cluburilor, academiilor, federațiilor, agenților și a celorlalte persoane care participă la activitatea sportivă. Pentru avocați și consilieri juridici, fiecare capitol indică reperele necesare unei prime calificări a situației, fără a înlocui analiza legislației și a regulamentelor aplicabile cazului concret.

Dreptul fotbalului ocupă un loc important deoarece are un sistem normativ și jurisdicțional amplu și un volum de jurisprudență care permite examinarea multor situații întâlnite în practică. Soluțiile sale nu se transferă automat altor sporturi, dar pot oferi instrumente de analiză și modele de reglementare, adaptate particularităților fiecărei ramuri.

George-Iulian Murar

Avocat coordonator al Departamentului de Dreptul sportului

Despre coordonatorul ghidului

George-Iulian Murar este avocat din anul 2008 și partener fondator al Murar & Asociații din anul 2011. Activitatea sa cuprinde litigii, arbitraj, contracte, drept societar și dreptul sportului. Acordă consultanță federațiilor și cluburilor pentru statute, regulamente, contracte și guvernare și reprezintă clienți în fața CAS, FIFA și a organismelor sportive din România.

În perioada noiembrie 2020 - martie 2026 a fost președintele Comisiei de Apel a Federației Române de Triatlon. Din martie 2026 este membru al Comisiei de apel pentru cazurile de încălcare a reglementărilor antidoping. Este agent de fotbal licențiat FIFA din octombrie 2023.

A practicat înotul și polo pe apă la nivel competițional și practică triatlonul de peste 14 ani. Experiența directă din sport completează analiza juridică a relațiilor dintre sportivi, cluburi și organizațiile care reglementează competițiile.

Coordonare editorială

Ghid redactat de Departamentul de Dreptul sportului din cadrul Murar & Asociații, sub coordonarea avocatului George-Iulian Murar.

Ediția I. Revizia a doua, septembrie 2026. Repere normative raportate la 16 septembrie 2026.

Cum folosiți ghidul

Pentru sportiv și familie

Porniți de la situația concretă: semnarea unui contract, relația cu academia, o accidentare, un transfer, utilizarea unui supliment sau primirea unei decizii. Listele de verificare arată documentele care trebuie cerute și întrebările care trebuie puse înainte de a lua o decizie.

Pentru club, academie sau federație

Partea a doua tratează organizarea, guvernanta, contractele, obligațiile regulamentare și mecanismele disciplinare. Fiecare organizație trebuie să adapteze aceste repere la forma sa juridică, la ramura de sport și la regulamentele organismelor la care este afiliată.

Pentru agent, antrenor și personalul asistent

Ghidul delimitează rolurile persoanelor din jurul sportivului și indică situațiile în care informația trebuie documentată sau transmisă unui specialist. Agentul și antrenorul nu înlocuiesc medicul ori avocatul, iar atribuțiile fiecăruia trebuie clarificate înaintea unei situații urgente.

Pentru avocat și consilier juridic

Caseta Repere pentru practicienii dreptului identifică natura raportului, sursele, organismul competent, termenele și probele care trebuie verificate. Ea oferă o orientare inițială. Concluzia juridică se formulează numai după consultarea versiunii aplicabile a legii, statutului, regulamentului și contractului.

Precizări privind utilizarea informațiilor

Ghidul are caracter general și informativ. Nu reprezintă consultanță juridică pentru o situație individuală și nu poate înlocui analiza documentelor, a faptelor și a normelor în vigoare la data relevantă.

Regulamentele sportive se modifică frecvent. O regulă poate depinde de ramura de sport, statutul sportivului, nivelul competiției, caracterul național sau internațional al raportului și momentul la care s-a produs faptul. Cititorul trebuie să verifice întotdeauna versiunea oficială aplicabilă.

În materia fotbalului, ghidul semnalează și noul cadru FIFA privind statutul și transferul jucătorilor, aprobat în 2026 și anunțat ca aplicabil de la 1 ianuarie 2027. Până la intrarea sa în vigoare, situațiile din anul 2026 se analizează potrivit regulilor aplicabile la data faptului.

Prezentarea hotărârilor și a spețelor are scop educativ. Ea nu exprimă o apreciere asupra persoanelor implicate dincolo de ceea ce rezultă din sursa citată.

Abrevieri

Termeni utilizați în ghid

Întrebarea de control	Documentul sau dovada
ANAD	Agenția Națională Anti-Doping
CAS sau TAS	Court of Arbitration for Sport sau Tribunal Arbitral du Sport, Lausanne
CJUE	Curtea de Justiție a Uniunii Europene
FIFA	Fédération Internationale de Football Association
FRF	Federația Română de Fotbal
FFAR	FIFA Football Agent Regulations
RSTP	FIFA Regulations on the Status and Transfer of Players
RSTJF	Regulamentul FRF privind statutul și transferul jucătorilor de fotbal
TUE	Therapeutic Use Exemption, scutire pentru uz terapeutic
WADA	World Anti-Doping Agency

Pentru evitarea confuziei cu instanța arbitrală CAS, expresia contract de activitate sportivă este scrisă integral în cuprinsul ghidului.

Cuprins

Capitolele și numerele de pagină sunt active. Selectați o intrare pentru a ajunge direct la secțiunea respectivă.

Dreptul sportului	9
Dreptul sportului pentru sportivi și familiile acestora	10
1. Statutul juridic și drepturile sportivului	11
2. Sportivul minor și rolul familiei	14
3. Relația sportivului cu academia sau clubul	19
4. Contractul sportiv și negocierea drepturilor sportivului	22
5. Remunerația și celelalte drepturi patrimoniale ale sportivului	26
6. Remunerațiile restante și încetarea raportului cu clubul	29
7. Agentul sportiv și contractul de reprezentare	33
8. Avocatul și celelalte persoane din jurul sportivului	36
9. Legitimarea, eligibilitatea și participarea la competiții	39
10. Transferul și schimbarea clubului	42
11. Aplicație specială în fotbal: contracte, transferuri și sistemul FIFA	45
12. Imaginea, sponsorizarea și comunicarea publică	48
13. Antidoping: responsabilitate, procedură și jurisdicție	51
14. Răspunderea disciplinară, litigiile sportive și jurisdicțiile	58
Dreptul sportului pentru organizațiile sportive	62
15. Constituirea și statutul juridic al organizațiilor sportive	63
16. Guvernanța și funcționarea organizației sportive	65
17. Afilierea, licențierea și participarea la competiții	67
18. Relațiile contractuale cu sportivii și personalul	69

19. Academiile, formarea sportivilor și protecția minorilor	72
20. Transferuri, agenți și operațiuni între organizații	76
21. Sponsorizarea, imaginea și activitatea comercială	79
22. Obligațiile legale și conformarea organizației sportive	82
23. Puterea disciplinară și procedurile interne	85
24. Litigii, arbitraj și gestionarea riscului juridic	87
25. Sistemul instituțional, juridic și jurisdicțional al fotbalului	90
Cultura juridică preventivă	93
Glosar	94
Hărțile jurisdicțiilor sportive	95
Liste practice de verificare	98
Surse juridice și jurisprudență	100
Index tematic	102

INTRODUCERE

Dreptul sportului

Norme suprapuse, efecte distincte

Dreptul sportului reunește reguli din dreptul statal, contracte și sistemele normative ale organizațiilor sportive. Același raport poate ridica probleme de drept civil ori al muncii, eligibilitate, disciplină, protecția datelor și competență jurisdicțională. O hotărâre asupra legitimării nu rezolvă automat toate pretențiile contractuale.

Legea stabilește capacitatea persoanelor, protecția minorilor, condițiile de muncă, fiscalitatea și accesul la instanță. Federațiile reglementează afilierea, transferurile și competițiile. Autonomia sportivă nu așază aceste norme în afara dreptului: normele imperative și dreptul Uniunii Europene continuă să producă efecte.

De unde începe analiza juridică

Se reconstruiesc faptele și cronologia, apoi se identifică statutul persoanelor și natura raportului. Se păstrează versiunea normei aplicabile la data relevantă. Jurisdicția, căile interne de atac și termenele trebuie verificate înaintea discuției pe fond, iar consecințele civile se separă de cele sportive și disciplinare.

Sportivul, părintele, clubul, agentul, antrenorul, medicul și sponsorul nu au întotdeauna același interes. Se clarifică cine este clientul, cine poate decide și cine plătește serviciul. Plata de către un terț nu îl transformă automat în client și nu înlătură un conflict de interese.

Perspectiva avocatului

Avocatul califică raportul, verifică sursele și competența, explică riscurile și documentează opțiunile. În negociere, urmărește coerența dintre înțelegerea economică, contract, formalitățile sportive și fiscalitate. În litigiu, conservă drepturile procedurale și probele. Prevenția este importantă tocmai pentru că unele erori nu se mai pot remedia după expirarea unui termen.

De ce acordăm o atenție specială fotbalului

Pe lângă experiența coordonatorului ca agent de fotbal licențiat FIFA, fotbalul oferă un sistem normativ și jurisdicțional amplu și un volum considerabil de jurisprudență. Statutul jucătorului, stabilitatea contractuală, transferurile, protecția minorilor, agenții și recompensele de formare sunt reglementate în detaliu, ceea ce face domeniul deosebit de interesant pentru studiul și aprofundarea dreptului sportului.

Ghidul urmărește dreptul sportului în general, cu aplicații speciale în dreptul fotbalului. Regulile FIFA și FRF sunt identificate ca atare și nu se transferă automat în tenis, ciclism, triatlon sau alte ramuri. Acestea se pot inspira din soluțiile fotbalului, adaptându-le structurii, resurselor și particularităților proprii.

PARTEA I

Dreptul sportului pentru sportivi și familiile acestora

Contracte, sănătate, reprezentare, mobilitate, antidoping și apărarea drepturilor.

CAPITOLUL 01

1. Statutul juridic și drepturile sportivului

Primul pas în orice analiză este stabilirea statutului sportivului. Noțiunile de sportiv amator, profesionist, legitimat, participant la activitatea sportivă sau sportiv de nivel național ori internațional provin din surse diferite și produc efecte diferite. Denumirea folosită de club nu este suficientă dacă faptele și documentele arată un alt tip de raport.

Statutul influențează forma contractului, regimul remunerației, asigurările, condițiile de transfer, organismul competent și regulile disciplinare. În sportul internațional, aceeași persoană poate avea o calificare potrivit dreptului național și o alta pentru aplicarea regulamentului federației internaționale.

Ce verificăm de la început

Întrebarea juridică	Documentul sau reperul de verificat
Sportivul este amator sau profesionist?	Contractul, remunerația, licența și definiția federației
Ce formă contractuală se aplică?	Legea nr. 69/2000, contractul semnat, drepturile imperative și regimul fiscal special
Sportivul este legitimat și eligibil?	Carnet, licență, registrul federației și regulile competiției
Ce drepturi sunt stabilite în scris?	Contract, regulament intern și regulamente federative
Există element internațional?	Cetățenie, domiciliu, cluburi, competiție și federații implicate

1.1 Statutul sportiv și natura raportului

Legea nr. 69/2000 permite, în condițiile sale, încheierea unui contract individual de muncă sau a unui contract de activitate sportivă. Primul atrage protecția dreptului muncii. Al doilea este un contract pe durată determinată, supus regimului special al legii sportului și regulilor civile compatibile. Compararea dintre ele se găsește în capitolul 4.

Articolul 14² califică fiscal activitatea desfășurată în baza contractului de activitate sportivă ca activitate independentă, fără obligația îndeplinirii criteriilor obișnuite de independență din Codul fiscal. Programul de antrenament stabilit de club nu permite, singur, ignorarea acestei derogări. Rămân de verificat existența unui contract care se încadrează efectiv în lege, calitatea părților și obligațiile asumate.

În fotbal, art. 2 RSTP definește profesionistul prin contractul scris și remunerația care depășește cheltuielile efective ale activității. Calificarea FIFA nu depinde exclusiv de denumirea contractului românesc. Amatorul, profesionistul, minorul și juniorul nu sunt categorii interschimbabile: un jucător sub 18 ani poate fi profesionist, iar junioratul FRF poate continua după majorat. Nivelul internațional în antidoping se stabilește după regulile federației internaționale, nu doar după cetățenie sau notorietate.

1.2 Drepturile care trebuie identificate

Sportivul trebuie să cunoască drepturile care rezultă din lege, din contract și din regulamente. Acestea pot privi plata, accesul la pregătire și competiție, protecția sănătății, tratamentul în caz de accidentare, imaginea, datele personale, apărarea într-o procedură și încetarea raportului. Un drept menționat numai într-o ofertă sau într-o conversație poate fi dificil de dovedit dacă nu a fost integrat în documentul final.

Regulamentul intern al clubului poate detalia programul, disciplina, primele și folosirea echipamentului. El nu poate elimina drepturi recunoscute de norme imperative sau modifica unilateral elementele contractului în afara limitelor permise. Sportivul trebuie să primească regulamentul înainte de a confirma că îl acceptă.

1.3 Obligațiile și consecințele sportive

Obligațiile nu se reduc la prezența la antrenamente. Ele pot include respectarea indicațiilor tehnice și medicale legitime, participarea la competiții, confidențialitatea, conduita publică, folosirea echipamentului, informarea despre accidentări și respectarea regulilor antidoping. Fiecare obligație trebuie analizată prin raportare la scop, proporționalitate și sancțiunea asociată.

O încălcare poate produce consecințe contractuale și disciplinare distincte. Clubul poate invoca un remediu contractual, iar federația poate aplica o sancțiune sportivă dacă există temei regulamentar. Cele două proceduri nu trebuie confundate, iar aceeași faptă trebuie descrisă și probată separat în fiecare cadru.

1.4 Aplicație specială în fotbal

În fotbal, statutul de profesionist, înregistrarea și dreptul de joc sunt probleme diferite. Un contract poate exista, dar jucătorul poate să nu fie încă înregistrat sau eligibil pentru o anumită competiție. Invers, evidența sportivă nu rezolvă automat toate efectele raportului contractual.

Agentul și avocatul trebuie să verifice contractul, înscrierea în sistemele FRF ori FIFA, perioadele de înregistrare și eventualele restricții. Pentru o situație internațională se verifică și certificatul internațional de transfer, istoricul sportiv și regulile asociațiilor implicate.

Rolul avocatului

Avocatul separă denumirea documentului de calificarea juridică reală. El verifică dacă forma aleasă respectă legea, dacă drepturile esențiale sunt prevăzute clar și dacă normele federative adaugă formalități sau limite. Înaintea semnării, analiza trebuie să includă și forul competent, deoarece remediu poate depinde de natura raportului.

Repere pentru practicienii dreptului

Reper	Verificarea profesională
Calificare	Contract de activitate sportivă, contract individual de muncă sau alt raport permis, completat de legitimare și licență.
Surse	Legea nr. 69/2000, Codul civil, Codul muncii, ordinul privind modelul-cadru și regulamentele federației.
Competență	Se verifică separat litigiul contractual, contestația privind legitimarea și eventuala abateră disciplinară.
Probă	Contractul semnat, regulamentul intern comunicat, licența, evidența plăților și corespondența.

De reținut

Statutul sportivului nu rezultă dintr-o singură etichetă. Contractul, modul efectiv de executare și regulamentele aplicabile trebuie citite împreună.

Surse și lecturi de aprofundare: [1], [2], [3], [4], [29]. Titlurile și linkurile oficiale se găsesc în anexa 4.

CAPITOLUL 02

2. Sportivul minor și rolul familiei

În cazul sportivului minor, rezultatul sportiv nu poate fi separat de capacitatea juridică, educație, sănătate și interesul superior al copilului. Părintele sau reprezentantul legal nu îndeplinește doar o formalitate de semnătură. El trebuie să înțeleagă durata obligațiilor, costurile, efectele asupra școlii și condițiile în care copilul poate părăsi clubul.

Regulile diferă după vârstă, natura actului și ramura de sport. Unele documente sunt semnate de reprezentant, altele de minor cu încuviințare, iar operațiunile mai importante pot necesita verificări suplimentare. Regulamentele federative pot adăuga condiții pentru legitimare, reprezentare, transferuri și transferuri.

Ce verificăm de la început

Întrebarea juridică	Documentul sau reperul de verificat
Cine are dreptul să semneze?	Vârsta minorului, autoritatea părintească și natura actului
Ce obligații financiare își asumă familia?	Taxe, echipament, deplasări, cazare și condiții de restituire
Cum se protejează educația și sănătatea?	Program, școlarizare, avize, asigurare și traseu medical
Poate minorul părăsi clubul?	Durata, regulamentul de legitimare și procedura de încetare
Există deplasare ori transfer internațional?	Consimțământ, tutelă, domiciliu și aprobările sportive

2.1 Capacitatea minorului și semnarea actelor

În dreptul civil, minorul sub 14 ani este, ca regulă, reprezentat la încheierea actelor juridice, iar minorul între 14 și 18 ani are capacitate de exercițiu restrânsă și încheie actele cu încuviințarea cerută de lege. Există excepții și reguli speciale. Pentru raporturile de muncă, Codul muncii recunoaște capacitatea de la 16 ani și permite, în anumite condiții, angajarea de la 15 ani cu acordul părinților sau reprezentanților legali. Aceste reguli nu înlocuiesc condițiile federative pentru primul contract profesionist.

Dosarul trebuie să arate cine exercită autoritatea părintească, dacă există hotărâri judecătorești relevante și cine semnează în numele sau alături de copil. O clauză patrimonială neobișnuită ori un conflict de interese între copil și reprezentant poate necesita o analiză suplimentară. Semnătura ambilor părinți nu este o cerință universală pentru orice formular, după cum semnătura unuia nu este suficientă pentru orice operațiune.

Copilului i se explică durata angajamentului, costurile și condițiile de retragere într-o formă adecvată vârstei. Părintele păstrează exemplarul integral semnat, inclusiv anexele și regulamentul la care contractul face trimitere.

2.2 Relația cu academia și clubul

Documentele trebuie să precizeze serviciile de pregătire, costurile, echipamentul, participarea la competiții, asistența medicală, transportul și condițiile de retragere. Dacă academia și clubul sunt entități diferite, familia trebuie să știe cu cine contractează și cine răspunde pentru fiecare obligație.

Promisiunile despre selecție, contract profesionist sau transfer trebuie tratate cu prudență. Nicio persoană nu poate garanta evoluția sportivă. Familia trebuie să verifice afilierea structurii, identitatea antrenorilor, condițiile reale de cazare și existența unei proceduri pentru sesizarea incidentelor.

2.3 Protecția copilului

Clubul și academia trebuie să prevină abuzul, hărțuirea, discriminarea și expunerea nejustificată. Regulile de acces la vestiare, transport, comunicare individuală, fotografiere și cazare trebuie cunoscute de familie. O sesizare trebuie să poată fi făcută pe o cale clară, fără represalii sportive.

Datele medicale, imaginile și informațiile școlare necesită o protecție sporită. Consimțământul pentru folosirea imaginii nu trebuie ascuns într-o formulă generală. Scopul, durata, canalele și posibilitatea retragerii trebuie explicate separat de participarea sportivă.

2.4 Agentul și conflictul de interese

Reprezentarea minorului de către un agent este supusă condițiilor regulamentare ale sportului. Părintele trebuie să verifice licența, momentul de la care agentul poate aborda minorul, durata mandatului, serviciile și remunerația. Persoana recomandată de club sau academie poate avea și un interes propriu, care trebuie declarat.

Avocatul independent poate explica familiei efectele contractului fără a prelua rolul agentului. Independența este importantă mai ales când aceeași persoană sau aceeași agenție participă la discuțiile cu mai multe părți.

2.5 Transferul internațional al minorului: excepția trebuie dovedită

Art. 19 RSTP pornește de la interdicția transferului internațional al jucătorului sub 18 ani și prevede excepții strict condiționate. Sunt relevante, după caz, mutarea părinților din motive nelegate de fotbal, transferul la 16-18 ani în spațiul UE/SEE cu garanții sportive și educaționale, situația de frontieră, motivele umanitare ori schimbul temporar de studii. Fiecare ipoteză are condiții proprii; enumerarea nu înseamnă că orice mutare în străinătate este admisă.

De exemplu, excepția de frontieră presupune limite privind distanța locuinței și a clubului față de frontieră, distanța totală și continuarea locuirii acasă. La transferul în UE/SEE, clubul trebuie să documenteze pregătirea fotbalistică, educația, cazarea și supravegherea. Un contract cu o școală nu validează singur operațiunea.

Se verifică necesitatea aprobării prealabile FIFA și procedura prin asociația națională, inclusiv pentru prima înregistrare a unui minor străin. Familia nu ar trebui să considere că o invitație, o viză ori consimțământul părinților țin loc de aprobare sportivă. Ghidul FIFA pentru cererile privind minorii indică documentele specifice fiecărei excepții.

2.6 Juniorul amator poate părăsi clubul fără acordul acestuia

În fotbalul românesc, art. 4 RSTJF permite încetarea legitimării în mai multe ipoteze. Mai întâi se verifică statutul real al jucătorului și dacă există un contract în vigoare. Încetarea contractului de servicii al familiei cu academia, încetarea legitimării și încetarea unui contract profesionist sunt operațiuni distincte. Sumele pentru plecarea juniorului amator nu constituie un preț general de ieșire din orice contract.

Mecanismul general pentru juniorii amatori între 7 și 19 ani se exercită prin cerere la organismul jurisdicțional competent, în intervalul 1-31 iulie pentru fotbal și 1-31 august pentru fotbal în sală. Clubul nu trebuie să consimtă la această cerere. Competența aparține CNSL a FRF sau comisiei pentru statutul jucătorului din cadrul AJF, după încadrarea clubului și a cauzei; la București se verifică organizarea AMFB.

Vârsta pentru perioada de legitimare	Suma prevăzută de art. 4 alin. 21 lit. c
7-10 ani împliniți	400 lei pentru fiecare an competițional
Peste 10 ani și până la 16 ani	700 lei pentru fiecare an competițional
Peste 16 ani și până la 19 ani	1.000 lei pentru fiecare an competițional
Perioadă mai mică de un an	Calcul proporțional cu perioada efectivă

Calculul se raportează la perioadele și tranșele de vârstă relevante, nu aplică automat vârsta actuală asupra întregului istoric. Se verifică timpul petrecut efectiv la club, inclusiv eventualele legitimări temporare. De exemplu, pentru doi ani compleți parcurși integral în tranșa de peste 10 până la 16 ani, fără alte particularități, suma rezultată din această grilă este 1.400 lei. Exemplul nu reprezintă o compensație de formare.

Cererea se însoțește de actele de identitate și reprezentare, istoricul legitimării, documentele relevante și dovada taxei procedurale cerute de for. Familia trebuie să obțină numărul de înregistrare. După hotărârea definitivă, legitimarea la noul club presupune și dovada plății sumelor stabilite, precum și respectarea condițiilor privind perioada de transfer. Plata făcută unilateral clubului, fără procedura necesară, nu ține loc de hotărâre.

2.7 Situații speciale în cursul sezonului

Art. 4 alin. 19, în redactarea publicată de FRF în 2024, tratează separat acordul clubului, lipsa participării sale la o competiție în care jucătorul poate activa, dovada unor sume achitate cu orice titlu către club, situațiile abuzive confirmate de organismul jurisdicțional și relocarea familiei din motive nelegate de fotbal într-o localitate situată la peste 50 km de sediul clubului. Aceste temeuri trebuie invocate și probate distinct. Simpla nemulțumire față de selecție nu dovedește un abuz.

Dovada taxelor plătite academiei trebuie corelată cu identitatea entității la care copilul este legitimat. Dacă sunt persoane juridice diferite, nu presupunem că plata făcută uneia produce automat efecte față de cealaltă. Pentru relocare se documentează motivul real al mutării, domiciliul familiei și distanța relevantă.

Încetarea legitimității în timpul sezonului nu înseamnă automat drept de înregistrare imediată la alt club: regula art. 4 alin. 19 păstrează perioadele de transfer. Pentru cluburi retrase sau excluse și pentru anumite hotărâri pronunțate după închiderea perioadei există reguli distincte, cu limita ultimelor șase etape. Art. 4 alin. 21 lit. a reglementează, separat, situația amatorului utilizat efectiv în mai puțin de 25% dintre jocurile oficiale, cu cererea între edițiile de campionat. Acest prag nu este justă cauză sportivă de 10% a profesionistului.

În cazul unui împrumut, încetarea legitimității față de clubul temporar conduce, în principiu, la revenirea la clubul de care jucătorul aparține definitiv. Pentru desprinderea de ambele cluburi sunt necesare cereri distincte și îndeplinirea obligațiilor stabilite pentru fiecare relație. Familia trebuie să urmărească ambele hotărâri, nu numai răspunsul clubului la care copilul se antrenează.

2.8 Primul contract după 16 ani și clauza pentru ieșirea din juniorat

Art. 14 RSTJF, modificat în 2024, permite încheierea primului contract după împlinirea vârstei de 16 ani cu clubul la care juniorul este legitimat definitiv. Mecanismul presupune propunerea clubului în maximum 60 de zile de la această aniversare, remunerație lunară netă de cel puțin 1.000 lei în perioada junioratului și garantarea pregătirii școlare sau academice suplimentare celei fotbalistice. Se verifică forma scrisă, comunicarea și înregistrarea cerute de regulament.

Formularea actuală nu trebuie explicată părinților ca o obligație necondiționată de a semna orice ofertă. Sarcina convingerii jucătorului aparține clubului. Contractul poate conține angajamentul privind un nou contract la terminarea junioratului; în condițiile art. 14, refuzul poate conduce la o pretenție față de noul club de 150% din costurile efective rezultate din contractul anterior. Nu este o sumă arbitrară stabilită de academie și nu se activează numai pentru că jucătorul a împlinit 19 ani.

Înainte de semnare se examinează condițiile exacte ale angajamentului viitor și raportarea la limita FIFA de maximum trei ani pentru contractele semnate de jucători sub 18 ani. O promisiune de contract viitor nu trebuie tratată ca prelungire automată nelimitată. Dacă nu există contractul inițial încheiat în condițiile regulamentului, nu presupunem aplicarea automată a mecanismului de la ieșirea din juniorat.

Minimul federativ de 1.000 lei net nu derogă de la salariul minim și de la celelalte drepturi imperative dacă forma aleasă este contractul individual de muncă. Oferta trebuie verificată în ambele planuri: condiția sportivă pentru primul contract și legalitatea raportului contractual.

2.9 Probele de joc și contactul cu agentul

Un trial trebuie documentat înainte de plecare: clubul organizator, intervalul, cheltuielile, cazarea, persoana de contact, asistența medicală și condițiile revenirii. Pentru minor sunt esențiale consimțământul reprezentantului legal și protecția educației. În fotbal, art. 19ter RSTP conține condiții speciale de vârstă, durată și formalizare. Participarea la probe nu echivalează cu transferul sau cu dreptul de a juca într-un meci oficial.

Abordarea minorului pentru servicii de agent include și contactele prin familie. FFAR permite abordarea numai în intervalul de șase luni anterior vârstei la care acesta poate semna primul contract profesionist potrivit legii aplicabile și cu acordul scris prealabil al reprezentantului legal. Agentul trebuie să îndeplinească cerințele speciale de pregătire pentru reprezentarea minorilor. Promisiunea unui trial nu justifică semnarea în alb, remiterea documentelor originale fără control ori plata către un beneficiar neidentificat.

Rolul avocatului

Avocatul verifică autoritatea părintească, capacitatea, documentele clubului, obligațiile financiare și compatibilitatea actului cu regulile minorilor. Într-o operațiune internațională, el coordonează analiza contractuală cu cerințele de imigrare, educație, protecție și înregistrare sportivă.

Repere pentru practicienii dreptului

Reper	Verificarea profesională
Temei intern	RSTJF art. 4 alin. 19-22 și art. 14, în redactarea modificărilor FRF din 2024; Cod civil art. 38-43; Codul muncii art. 13.
Procedură	Cererea pentru mecanismul anual și cererea întemeiată pe o situație specială au premise diferite. Se probează separat legitimarea și raportul contractual.
Plan internațional	RSTP art. 18 alin. 2, art. 19 și 19ter; FFAR art. 13. Excepția pentru transferul internațional nu rezultă doar din acordul părinților.
Probe decisive	Cronologia pe cluburi și vârste, chitanțe și extrase, contracte, oferta de la 16 ani și dovada comunicării, școlarizare, relocare, hotărâri și plăți.

De reținut

Interesul minorului se verifică prin condițiile reale ale proiectului sportiv, nu prin promisiunea unei cariere viitoare.

Surse și lecturi de aprofundare: [5], [3], [1], [16], [14], [26], [27], [29], [4]. Titlurile și linkurile oficiale se găsesc în anexa 4.

CAPITOLUL 03

3. Relația sportivului cu academia sau clubul

Relația zilnică dintre sportiv și structură produce cele mai multe documente și cele mai multe riscuri. Programul de pregătire, accesul la competiții, evaluările medicale, recuperarea și regulile interne trebuie corelate cu contractul și cu regulamentul federației.

Accidentarea nu este doar un fapt medical. Ea poate afecta plata, selecția, durata contractului, asigurarea și dreptul de a solicita o a doua opinie. Modul în care incidentul este raportat și documentat poate deveni decisiv într-un litigiu ulterior.

Ce verificăm de la început

Întrebarea juridică	Documentul sau reperul de verificat
Relația cu academia și clubul este clară?	Identitatea fiecărei entități și obligațiile asumate
Există asigurare aplicabilă?	Polița, riscurile acoperite, excluderile și procedura de notificare
Cine decide tratamentul și revenirea?	Protocol medical, specialiști și dreptul la a doua opinie
Cum se păstrează datele medicale?	Informare GDPR, acces, destinatari și durată
Regulamentul intern a fost comunicat?	Versiune datată și dovada primirii

3.1 Documentele de intrare în structură

Sportivul poate semna o cerere de înscriere, un contract, formulare de legitimare, consimțăminte pentru date și imagine, regulamentul intern și documente medicale. Aceste acte trebuie citite ca un ansamblu. O obligație importantă nu ar trebui împărțită între documente contradictorii sau transmisă doar verbal.

Clubul trebuie să precizeze dacă participarea la competiție depinde de selecție tehnică, eligibilitate sau îndeplinirea unor formalități. Plata taxei ori semnarea contractului nu garantează automat minute de joc sau includerea într-un lot.

3.2 Accidentarea și traseul medical

Sportivul trebuie să anunțe accidentarea pe canalul stabilit și să păstreze dovada. Documentele medicale trebuie să descrie diagnosticul, recomandările, limitările și etapele recuperării. Revenirea la efort trebuie decisă medical, cu respectarea regulilor aplicabile și fără presiuni care ar putea agrava starea.

Contractul și regulamentul trebuie să arate cine suportă investigațiile, tratamentul, intervenția, recuperarea și transportul. Dacă există opțiunea unui furnizor ales de sportiv, trebuie stabilit dacă este necesară aprobarea prealabilă și cum se rambursează costurile.

3.3 Asigurarea

Existența unei polițe nu înseamnă că orice accidentare este acoperită. Se verifică persoana asigurată, activitățile și teritoriul, perioada, suma, franșiza, excluderile și termenul de notificare. Accidentările produse în afara programului sau în activități neautorizate pot avea un regim diferit.

Sportivul trebuie să primească informațiile necesare pentru a notifica evenimentul. Clubul ar trebui să păstreze polița și dovada includerii sportivului, iar familia minorului să știe cine formulează cererea și ce documente medicale sunt cerute.

3.4 Datele medicale și de performanță

Datele despre sănătate beneficiază de protecție specială. Clubul trebuie să definească scopul prelucrării, persoanele care au acces, perioada de păstrare și condițiile transmiterii către federație, asigurător sau alt club. Accesul antrenorului trebuie limitat la informația necesară deciziei sportive.

Datele GPS, testele fiziologice și analizele de performanță pot avea valoare comercială și medicală. Contractul trebuie să precizeze cine le poate utiliza, dacă sportivul primește o copie și ce se întâmplă după încetarea raportului.

3.5 Dreptul la informare și la contestare

Deciziile tehnice aparțin, de regulă, personalului desemnat. Când o măsură produce efecte contractuale sau disciplinare, sportivul trebuie să primească temeiul și procedura de contestare. Separarea de lot, suspendarea accesului ori reducerea unei prestații nu pot fi analizate doar ca opțiuni tehnice dacă sunt folosite pentru a determina încetarea contractului.

3.6 Documentele necesare când apare accidentarea

Raportarea scrisă a incidentului se face cât mai curând posibil, fără a amâna asistența medicală urgentă. Se consemnează data, locul, activitatea, persoanele prezente și prima recomandare medicală. Sportivul solicită copii ale investigațiilor și păstrează dovada notificării clubului și a asigurătorului. Termenele din poliță pot fi mai scurte decât cele pentru o eventuală acțiune judiciară.

Avizul pentru participare și recomandarea de revenire la efort au funcții diferite. Presiunea competițională nu justifică ignorarea contraindicațiilor. Pentru tratamente în afara rețelei agreeate se stabilește în scris aprobarea, plafonul și decontarea. Într-o urgență, prioritatea medicală nu este suspendată de lipsa unei aprobări administrative; efectele financiare se analizează ulterior pe documente.

Polița ar trebui citită și pentru incapacitate temporară, invaliditate permanentă, cheltuieli de recuperare și accidente în deplasări. Se verifică dacă sportul practicat profesionist este acoperit, dacă afecțiunile preexistente sunt excluse și dacă despăgubirea este plătită sportivului sau clubului. Asigurarea clubului nu înlocuiește automat obligația contractuală de a plăti remunerația.

3.7 Accidentarea și continuarea raportului contractual

La semnare se clarifică plata pe durata indisponibilității, primele condiționate de participare, tratamentul după expirarea contractului și obligația de cooperare cu medicul. În contractul individual de muncă, concediul medical și indemnizațiile urmează regimul legal aplicabil; în contractul de activitate sportivă, nu presupunem existența tuturor drepturilor salariatului în absența unui temei legal sau contractual.

O clauză care permite clubului să înceteze imediat raportul pentru orice accidentare trebuie examinată în raport cu legea și regulile federative. În fotbal, evaluarea medicală a jucătorului ar trebui finalizată înainte asumării contractului: art. 18 alin. 4 RSTP nu permite condiționarea validității contractului jucătorului de examenul medical sau de permisul de muncă. Această regulă nu soluționează automat toate condițiile unei convenții separate de transfer între cluburi.

Rolul avocatului

Avocatul organizează documentele și delimitează decizia medicală de efectul juridic. El verifică asigurarea, obligațiile de plată, regulile de confidențialitate și proporționalitatea măsurilor luate de club. În caz de accidentare serioasă, conservarea probelor trebuie începută înainte ca părțile să își formuleze pozițiile contradictorii.

Repere pentru practicienii dreptului

Reper	Verificarea profesională
Calificare	Executarea contractului sportiv, răspundere contractuală, asigurare și prelucrare de date sensibile.
Surse	Contractul, regulamentul intern, Legea nr. 69/2000, dreptul comun, GDPR și regulamentul federației.
Competență	Litigiul privind plata ori încetarea poate fi distinct de contestația sportivă sau de cererea față de asigurător.
Probă	Raport de incident, fișe medicale, recomandări, poliță, notificări și evidența accesului la date.

De reținut

Accidentarea trebuie tratată printr-un traseu medical și documentar stabilit înainte de incident. Lipsa documentelor afectează atât recuperarea, cât și protecția juridică.

Surse și lecturi de aprofundare: [1], [2], [3], [4], [9], [29]. Titlurile și linkurile oficiale se găsesc în anexa 4.

CAPITOLUL 04

4. Contractul sportiv și negocierea drepturilor sportivului

Contractul transformă oferta sportivă într-un set de obligații verificabile. Salariul sau remunerația, durata, bonusurile, accidentarea, imaginea și încetarea trebuie exprimate suficient de clar pentru a putea fi executate și, dacă este necesar, probate.

Negocierea nu privește numai suma. O remunerație aparent avantajoasă poate fi afectată de condiții neclare, opțiuni unilaterale, bonusuri imposibil de verificat ori clauze care transferă sportivului riscuri pe care nu le poate controla.

Ce verificăm de la început

Întrebarea juridică	Documentul sau reperul de verificat
Oferta și contractul coincid?	Suma, moneda, net sau brut, durata și beneficiile
Condițiile sunt obiective?	Evenimente verificabile, termene și surse de date
Există opțiuni unilaterale?	Titular, durată, notificare și remunerația perioadei prelungite
Accidentarea este reglementată?	Plată, tratament, asigurare și recuperare
Forul și legea sunt identificabile?	Clauza de jurisdicție și regulamentele aplicabile

4.1 Alegerea formei contractuale și efectele ei

Pentru sportiv, alegerea se face pornind de la protecția urmărită, nu numai de la suma netă promisă. Contractul individual de muncă oferă un set de drepturi care nu depind integral de negociere. Contractul de activitate sportivă permite adaptarea prestațiilor la particularitățile activității, dar cere atenție sporită la drepturile care trebuie scrise expres.

Aspect	Contract individual de muncă	Contract de activitate sportivă
Regim	Raport de muncă, cu drepturi imperative ale salariatului.	Contract special pe durată determinată; drepturi legale și clauze negociate.
Concediu și repaus	Protecția Codului muncii și a legilor speciale.	Repausul și întreruperile se detaliază contractual, fără importarea automată a întregului regim al salariatului.
Accidentare	Concediu medical și prestații în condițiile legii; protecții specifice raportului de muncă.	Plata, tratamentul și asigurarea trebuie corelate cu contractul și regimul social aplicabil.

Aspect	Contract individual de muncă	Contract de activitate sportivă
Disciplină	Sanctiuni și procedură legală; amenzile disciplinare sunt interzise.	Remedii contractuale și reguli federative, în limitele legii și proporționalității.
Încetare	Cazuri și proceduri legale, cu reguli speciale sportive compatibile.	Durată, acord, reziliere și temeiurile legale sau federative aplicabile.
Fiscalitate	Venit salarial, rețineri și contribuții potrivit Codului fiscal.	Venit din activitate independentă prin derogarea art. 14 ² ; obligații fiscale specifice.
Insolvență	Creanțele salariale beneficiază de tratamentul legal propriu.	Creanța nu devine salarială prin simpla asemănare economică; rangul și garanțiile se verifică separat.

Avantajul protecției legale a salariatului se corelează cu proceduri mai riguroase pentru angajator. Flexibilitatea contractului de activitate sportivă poate fi utilă ambelor părți, dar o remunerație netă mai mare nu compensează neapărat lipsa unei clauze privind plata în caz de accidentare ori lipsa unei asigurări adecvate. Contribuțiile și accesul efectiv la prestații sociale trebuie analizate pentru situația persoanei, fără procente fiscale preluate dintr-o ediție veche.

Pentru un contract de activitate sportivă autentic, art. 14² din Legea nr. 69/2000 derogă de la testul fiscal obișnuit al independenței. Această regulă nu validează orice înscris purtând această denumire și nu înlătură controlul calității părților, al obiectului și al normelor imperative. Modelul-cadru aprobat prin ordin constituie un reper obligatoriu de analiză, nu un substitut al negocierii clauzelor specifice.

4.2 Forma și documentele contractului

Forma contractului trebuie aleasă potrivit legii și regulamentului. În România, modelul-cadru al contractului de activitate sportivă cuprinde elemente obligatorii, iar părțile pot negocia clauze suplimentare în limitele legii. Pentru raportul de muncă se aplică cerințele Codului muncii.

Anexele, regulamentul intern și oferta acceptată trebuie identificate precis. Dacă un document este disponibil numai online, se păstrează versiunea comunicată la semnare. Clauzele esențiale nu ar trebui lăsate într-un regulament pe care clubul îl poate modifica unilateral.

4.3 Durata și prelungirea

Data de început și data de sfârșit trebuie scrise fără echivoc. O opțiune de prelungire necesită condiții clare, termen de exercitare și tratamentul remunerației. Clauza devine vulnerabilă dacă lasă decizia exclusiv clubului, fără contraprestație ori fără criterii previzibile.

Pragurile de apariții sau minute trebuie să indice competițiile incluse, sursa statistică și situațiile de accidentare, suspendare ori meci anulat. În fotbal, durata trebuie verificată și prin raportare la regulile FIFA și FRF, inclusiv cele speciale pentru minori.

4.4 Obligațiile și puterea de sancționare

Obligațiile sportivului trebuie legate de activitatea sa și formulate proporțional. O trimitere generală la toate regulile clubului nu rezolvă lipsa de claritate a unei sancțiuni. Regulamentul trebuie să prevadă fapta, procedura, dreptul la apărare și măsura posibilă.

Clubul își asumă obligații privind plata, pregătirea, accesul la resurse și protecția sănătății. Dacă anumite beneficii depind de lot, categorie sau domiciliu, condițiile trebuie scrise. Drepturile de imagine și obligațiile comerciale se negociază separat de prestația sportivă.

4.5 Accidentarea, asigurarea și datele

Contractul trebuie să precizeze efectul incapacității temporare asupra remunerației și beneficiilor. Reducerea automată a tuturor drepturilor, fără distincție între cauza accidentării și obligațiile legale, poate crea un dezechilibru important.

Accesul la datele medicale trebuie limitat la scopuri legitime. O clauză generală prin care sportivul renunță la confidențialitate nu poate înlocui obligațiile de protecție a datelor și secretul profesional medical.

4.6 Legea, limba și jurisdicția

În raporturile internaționale se verifică limba, legea aplicabilă, forul și costurile procedurii. Sportivul trebuie să primească o traducere pe care o înțelege. Divergențele dintre versiuni trebuie soluționate printr-o clauză clară, iar alegerea forului trebuie să corespundă competenței recunoscute de regulament.

4.7 Durata opțiunilor și evenimentele care modifică remunerația

În fotbal, regula FIFA este o durată minimă până la sfârșitul sezonului și o durată maximă de cinci ani, sub rezerva excepțiilor compatibile cu legea națională. Pentru jucătorul sub 18 ani, perioada de peste trei ani nu este recunoscută în sistemul FIFA. Opțiunea de prelungire trebuie analizată împreună cu durata totală, termenul de exercitare, remunerația viitoare și echilibrul drepturilor părților.

O clauză de promovare, retrogradare sau calificare trebuie să identifice competiția, momentul la care rezultatul este definitiv și efectul financiar. Pierderea licenței clubului, reorganizarea sau retragerea unei echipe nu șterg prin ele însele toate obligațiile față de sportiv. Clauzele de încetare ori reducere a remunerației se confruntă cu legea aplicabilă și cu regulile de stabilitate contractuală.

Prelungirea condiționată de participarea la un număr de meciuri ridică probleme dacă numai clubul controlează selecția. Definirea apariției, a minutelor și a competițiilor incluse trebuie însoțită de un mecanism verificabil. Un regulament de prime modificabil unilateral nu ar trebui să golească de conținut un bonus negociat în contract.

4.8 Amenzile și reținerile din drepturile sportivului

Contractul individual de muncă nu permite amenzi disciplinare: interdicția rezultă din art. 249 Codul muncii. Sancțiunile salariale expres permise de lege au alt regim și cer respectarea procedurii. O formulă preluată dintr-un regulament de club nu poate înlătura această protecție.

Pentru contractul de activitate sportivă, clauza penală, prejudiciul, sancțiunea sportivă și reținerea efectivă din plată trebuie analizate separat. Invocarea unei abateri nu face automat certă și exigibilă o creanță a clubului și nu autorizează orice compensare. Sportivul trebuie să primească acuzația, temeiul și posibilitatea de apărare înaintea unei măsuri care îi afectează drepturile.

Rolul avocatului

Avocatul verifică executabilitatea fiecărei promisiuni și construiește o hartă a riscurilor. El nu negociază izolat o formulare, ci urmărește efectul combinat al clauzelor, al regulamentului intern și al normelor federative. Înainte de semnare, trebuie verificată și capacitatea clubului de a executa obligațiile asumate.

Repere pentru practicienii dreptului

Reper	Verificarea profesională
Norme principale	Legea nr. 69/2000 art. 14-14 ² ; modelul-cadru din Ordinul nr. 631/890/2017; Codul muncii art. 13, 38 și 247-252; RSTP art. 18.
Calificare	Se separă regimul fiscal special de drepturile contractuale și de calificarea profesionistului în sens FIFA.
Negociere	Remunerație, durată totală și opțiuni, accidentare, asigurare, imagine, sancțiuni, încetare și jurisdicție.
Control	Clauza medicală din contractul jucătorului, opțiunea unilaterală și clauza de retrogradare necesită analize distincte. Nu se validează prin simpla semnătură.

De reținut

Contractul trebuie să permită sportivului să calculeze ce primește, să înțeleagă ce datorează și să știe ce se întâmplă dacă raportul nu continuă normal.

Surse și lecturi de aprofundare: [1], [2], [3], [4], [13], [18], [29]. Titlurile și linkurile oficiale se găsesc în anexa 4.

CAPITOLUL 05

5. Remunerația și celelalte drepturi patrimoniale ale sportivului

Valoarea economică a contractului nu este suma cea mai mare înscrisă în document. Sportivul trebuie să distingă remunerația fixă, bonusurile condiționate, primele stabilite prin regulamente interne, avantajele în natură și veniturile provenite din imagine ori sponsorizare.

Fiecare componentă trebuie să aibă o bază de calcul, o scadență, o monedă și o dovadă. Formulările care depind de o decizie discreționară a clubului sau de date inaccesibile sportivului reduc caracterul real al beneficiului.

Ce verificăm de la început

Întrebarea juridică	Documentul sau reperul de verificat
Suma este netă sau brută?	Contract, regim fiscal și sarcina taxelor
Când devine plata exigibilă?	Data, condiție și calendar
Bonusul poate fi verificat?	Definiția evenimentului și sursa statistică
Beneficiile în natură sunt clare?	Locuință, transport, masă, asigurare și durata
Plata se poate dovedi?	Factură, stat, extras și document justificativ

5.1 Remunerația fixă

Contractul trebuie să indice suma, moneda, caracterul brut sau net, periodicitatea și contul. Într-un raport internațional se clarifică suportarea comisioanelor bancare și cursul valutar. Dacă plata depinde de înregistrare, permis de muncă sau trecerea unui control medical, condiția trebuie verificată sub aspectul legalității și al controlului exercitat de fiecare parte.

O sumă anuală trebuie corelată cu numărul efectiv de scadențe. Sezonul sportiv și anul calendaristic nu se suprapun întotdeauna. Pentru o prelungire, contractul trebuie să prevadă remunerația perioadei noi sau un mecanism obiectiv de determinare.

5.2 Bonusurile și primele

Bonusul de apariție trebuie să precizeze dacă sunt incluse intrarea ca rezervă, minutele minime și anumite competiții. Bonusurile pentru obiective colective trebuie să indice lotul eligibil și momentul la care obiectivul se consideră realizat. Pentru statistici individuale se stabilește sursa oficială.

Primele prevăzute într-un regulament intern trebuie comunicate înaintea perioadei la care se referă. Clubul trebuie să păstreze versiunea și aprobarea. Sportivul nu ar trebui să accepte ca o componentă importantă a pachetului să depindă de o regulă nedefinită sau modificabilă retroactiv.

5.3 Avantajele în natură

Locuința, autoturismul, mesele, transportul, biletele ori asigurarea au valoare doar dacă sunt descrise. Se precizează standardul, perioada, persoana care suportă utilitățile și ce se întâmplă la încetarea contractului. Tratatul fiscal trebuie verificat separat.

5.4 Imaginea și sponsorizarea

Veniturile comerciale nu trebuie amestecate artificial cu remunerația sportivă. Contractul de imagine sau sponsorizare trebuie să corespundă unor prestații reale și distincte. Plata către o altă entitate decât sportivul necesită temei, documente și analiză fiscală.

5.5 Dovada și transparența

Plățile trebuie să poată fi urmărite de la contract la documentul fiscal și extrasul bancar. Descrierile generice, numerarul și plățile prin terți cresc riscul fiscal și probator. Sportivul trebuie să păstreze centralizat contractele, statele, facturile și extrasele.

5.6 Primele și dovada remunerației reale

Pentru fiecare bonus se precizează evenimentul declanșator, sursa oficială a rezultatului, data plății și regimul fiscal. Bonusul de semnare nu trebuie confundat cu avansul recuperabil. La o primă de participare se definește dacă este suficientă înscrierea în lot, intrarea pe teren ori atingerea unui număr de minute. La o primă de obiectiv se stabilește efectul unui transfer sau al unei accidentări înainte de finalul sezonului.

Dacă venitul este împărțit între club și alte entități, sportivul trebuie să știe cine datorează fiecare componentă și dacă obligațiile sunt autonome. O promisiune a clubului că sponsorul va plăti diferența nu este echivalentă cu obligația directă a clubului. Se păstrează ofertele, anexele, extrasele bancare și documentele fiscale, iar documentele de imagine sau sponsorizare se analizează conform capitolului 12.

Rolul avocatului

Avocatul testează fiecare componentă a pachetului printr-un scenariu concret: cine plătește, cât, când, în ce condiții și cu ce dovadă. Pentru elementele internaționale lucrează împreună cu specialistul fiscal, fără a transforma clauza contractuală într-o concluzie fiscală nesusținută.

Repere pentru practicienii dreptului

Reper	Verificarea profesională
Calificare	Creanță contractuală, venit salarial ori din activitate independentă, posibil venit din imagine sau sponsorizare.
Surse	Contractul, legea formei de activitate, legislația fiscală și regulamentele federației privind plata.
Scadență	Se separă nașterea dreptului, exigibilitatea, condiția, factura și termenul de prescripție.
Probă	Stat de plată, factură, extras, regulament de prime și statistica oficială.

De reținut

Un drept patrimonial este util dacă poate fi calculat, devine exigibil la un moment identificabil și poate fi dovedit.

Surse și lecturi de aprofundare: [3], [4], [1], [2]. Titlurile și linkurile oficiale se găsesc în anexa 4.

CAPITOLUL 06

6. Remunerațiile restante și încetarea raportului cu clubul

Neplata și încetarea anticipată cer o reacție ordonată. Sportivul nu trebuie să confunde existența unei datorii cu dreptul de a înceta imediat contractul. Legea, contractul și regulamentul pot impune notificări, termene de remediere și o anumită procedură.

O plecare fără parcurgerea pașilor necesari poate transforma o creanță legitimă într-un litigiu despre încetarea fără justă cauză. În același timp, negocierile amiabile nu suspendă automat termenele de sesizare a organismului competent.

Ce verificăm de la început

Întrebarea juridică	Documentul sau reperul de verificat
Ce sumă este restantă și de când?	Contract, scadențe, extras și calcul
A fost transmisă o notificare completă?	Conținut, termen de remediere și dovada primirii
Încălcarea justifică încetarea?	Gravitate, repetare și efect asupra continuării raportului
Există măsuri sportive?	Înregistrare, drept de joc și eventuale sancțiuni
Care este termenul procedural?	Regulament, contract și lege

6.1 Recuperarea unei sume și încetarea contractului sunt cereri diferite

Sportivul poate urmări plata unei creanțe scadente fără să ceară plecarea de la club. Pentru încetare sunt necesare condiții suplimentare. De aceea, strategia pornește de la obiectivul urmărit: continuarea contractului și recuperarea banilor, încetarea cu păstrarea pretențiilor sau o tranzacție completă.

Se întocmește un centralizator pe fiecare componentă: scadență, sumă brută sau netă, plată parțială și sold. Primele încă neîndeplinite și costurile doar estimate nu se adaugă ca și cum ar fi remunerații scadente. Documentele privind imaginea și sponsorizarea se examinează pentru a identifica debitorul și natura reală a plății.

6.2 Neplata în sistemul FIFA

Art. 14bis RSTP permite jucătorului să invoce justă cauză atunci când clubul nu achită nelegal cel puțin două remunerații lunare la scadență, după punerea în întârziere scrisă și acordarea a cel puțin 15 zile pentru executarea integrală. Pentru plăți care nu au scadență lunară se folosește echivalentul proporțional a două luni. Regulile speciale ale acordurilor colective valabile pot conta.

Separat, art. 12bis privește restante mai vechi de 30 de zile fără justificare contractuală aparentă și presupune un termen de remediere de cel puțin 10 zile. El poate susține sancționarea întârzierii, dar nu

trebuie confundat cu mecanismul de încetare din art. 14bis. Un termen de 10 zile suficient pentru primul demers poate fi insuficient pentru al doilea.

6.3 Neplata în sistemul FRF

Art. 18 alin. 10 RSTJF tratează drepturile contractuale neachitate pentru o perioadă mai mare de 60 de zile de la scadență. Jucătorul pune clubul în întârziere și acordă cel puțin 15 zile pentru plata obligațiilor scadente indicate în notificare. Cererea către CNSL a FRF sau CSJ a AJF, după competență, trebuie însoțită de dovada notificării.

Pragul de peste 60 de zile nu este identic cu două remunerații lunare din regula FIFA. Se verifică fiecare scadență și textul aplicabil raportului. O cerere de plată poate fi formulată după scadență în condițiile regulamentului, fără a aștepta îndeplinirea condițiilor mai severe pentru încetare. Sportivul nu ar trebui să abandoneze antrenamentele presupunând că existența restanțelor l-a eliberat deja de obligații.

6.4 Notificarea și comunicarea încetării

Notificarea identifică părțile, contractul, obligațiile, scadențele și suma solicitată, acordă termenul corect și indică intenția de a folosi remediul aplicabil dacă neexecutarea continuă. Ea se transmite către destinatarul corect, la adresa prevăzută sau recunoscută, printr-un mijloc care dovedește conținutul și comunicarea. O discuție cu antrenorul sau o postare publică nu țin locul acestei proceduri.

La expirarea termenului se verifică plata și orice obiecție. Comunicarea încetării, sesizarea organismului competent și înregistrarea la noul club trebuie coordonate, fără a presupune că toate se produc prin aceeași scrisoare. O tranzacție trebuie să spună dacă stinge doar contractul sau și creanțele, dobânzile și eventualele despăgubiri. Declarația generală că părțile nu mai au pretenții poate afecta sume care nu au fost plătite.

6.5 Alte încălcări grave și izolarea de lot

Justa cauză poate rezulta și din neexecutări grave care fac nerezonabilă continuarea raportului. Art. 14 RSTP include conduita abuzivă destinată să forțeze încetarea ori schimbarea contractului. În plan intern, RSTJF ia în considerare lipsa condițiilor materiale, tehnice și medicale și neexecutarea cu bună-credință.

Neconvocarea la un meci ține, de regulă, de decizia tehnică. Izolarea prelungită fără justificare, eliminarea accesului la pregătire adecvată ori presiunile pentru renunțarea la bani necesită altă analiză. Se documentează programul, condițiile comparabile, mesajele și durata măsurii. Cazul Plaku, CAS 2015/A/4286, este util pentru a înțelege analiza conduitei clubului, fără a transforma orice antrenament separat într-o justă cauză automată.

6.6 Justa cauză sportivă

Art. 15 RSTP privește profesionistul consacrat care a participat la mai puțin de 10% dintre jocurile oficiale ale clubului în sezon. Circumstanțele individuale rămân decisive. Încetarea pe acest temei se exercită în cele 15 zile de după ultimul joc oficial al sezonului. Regula exclude sancțiunile sportive în condițiile sale, dar nu exclude în orice situație o compensație.

Regula internă din art. 18 alin. 10 RSTJF are propriile particularități: se analizează folosirea efectivă, se exclud jocurile pentru care indisponibilitatea din suspendare ori motive medicale este probată, iar

mecanismul nu se aplică portarilor. Cererea se adresează comisiei competente în maximum 15 zile de la ultimul joc oficial al anului competițional, sub sancțiunea decăderii. Procentele și termenele nu se transferă altor ramuri sportive.

6.7 Încetarea fără justă cauză și cadrul după Diarra

Plecarea nejustificată poate genera despăgubiri și consecințe sportive. După hotărârea CJUE în cauza C-650/22 Diarra și cadrul interimar FIFA aplicabil din 2025, analiza răspunderii, a prejudiciului și a eventualei implicări a noului club trebuie făcută pe norma actuală și pe probe. Vechile prezumții și formule nu se aplică mecanic numai pentru că apar într-un regulament istoric sau într-o hotărâre mai veche.

Perioada protejată, data contractului, vârsta jucătorului și prelungirile sale pot influența consecințele. Noul cadru FIFA anunțat pentru 1 ianuarie 2027 este distinct de regimul utilizat în această ediție. O clauză de despăgubire nu înlătură controlul de legalitate și proporționalitate și nu justifică blocarea informală a documentelor sportive.

6.8 Insolvența, dispariția clubului și succesiunea sportivă

În insolvență se urmăresc deschiderea procedurii, tabelul creanțelor, termenele și categoria creanței. Drepturile salariale și creanțele dintr-un contract de activitate sportivă nu au automat același tratament. O hotărâre sportivă favorabilă nu dispensează creditorul de demersurile cerute în procedura insolvenței.

Schimbarea persoanei juridice nu exclude în orice situație o discuție despre succesiunea sportivă. Identitatea sportivă poate fi examinată prin denumire, culori, emblemă, sediu, stadion, conducere, jucători, suporterii și continuitatea competițională. Niciun indiciu izolat nu dovedește automat răspunderea noului club. Succesiunea sportivă urmărește un scop regulamentar și trebuie separată de succesiunea civilă în patrimoniu.

Fondul FIFA pentru jucătorii de fotbal poate constitui un mecanism de sprijin pentru anumite remunerații nerecuperate, în condițiile programului și ale perioadei de eligibilitate. Nu este o asigurare universală a salariului și nu garantează plata integrală. Dosarul de recuperare, hotărârile și dovezile imposibilității de executare trebuie păstrate chiar dacă fostul club și-a încetat activitatea.

Rolul avocatului

Avocatul verifică dacă există temei pentru notificare, încetare și măsuri provizorii. El construiește cronologia, cuantifică pretențiile și protejează termenele. Atunci când soluția amiabilă este posibilă, acordul trebuie să trateze plata, documentele sportive, renunțările și jurisdicția pentru executare.

Repere pentru practicienii dreptului

Reper	Verificarea profesională
FIFA	RSTP art. 12bis: peste 30 de zile și notificare de minimum 10 zile; art. 14bis: minimum două remunerații lunare și minimum 15 zile pentru remediere. Nu sunt proceduri echivalente.
FRF	RSTJF art. 18 alin. 10-12: peste 60 de zile de la scadență pentru ipoteza specială de încetare prin neplată, notificare de minimum 15 zile și dovada comunicării.
Justa cauză sportivă	RSTP art. 15 și RSTJF art. 18 alin. 10: pragul de 10%, condiții diferite, termen de 15 zile raportat la ultimul joc oficial.
Cerere și probă	Capete distincte pentru plată, încetare, despăgubiri și costuri; contract integral, sold verificat, comunicări și cronologie. Competența se stabilește înainte de alegerea procedurii.
Executare	RSTJF art. 37, mecanismul FIFA aplicabil hotărârii și, separat, executarea civilă ori insolvența. Succesiunea sportivă se probează, nu se prezumă din nume.

De reținut

Încetarea este o procedură, nu o reacție. Creanța, notificarea, justa cauză și jurisdicția trebuie verificate înaintea plecării.

Surse și lecturi de aprofundare: [3], [4], [13], [18], [23], [25], [26], [29], [32]. Titlurile și linkurile oficiale se găsesc în anexa 4.

CAPITOLUL 07

7. Agentul sportiv și contractul de reprezentare

Agentul facilitează oportunități și asistă negocierea, dar mandatul său trebuie delimitat. Sportivul trebuie să știe cine este clientul agentului, ce servicii sunt asumate, dacă mandatul este exclusiv, cine plătește și în ce situație se naște comisionul.

Reglementarea agenților diferă între sporturi. În fotbal, FFAR și regulamentele naționale formează un cadru detaliat, aflat și sub controlul dreptului Uniunii și al instanțelor naționale. O clauză folosită într-o altă jurisdicție sau într-un alt sport nu trebuie preluată fără verificare.

Ce verificăm de la început

Întrebarea juridică	Documentul sau reperul de verificat
Agentul are autorizația necesară?	Licență, registru și statut la data serviciului
Cine este clientul?	Contractul și rolul efectiv în tranzacție
Ce servicii sunt incluse?	Negociere, comunicare, scouting și activități auxiliare
Cum se calculează plata?	Bază, cotă, scadență, taxă și eveniment declanșator
Există conflict sau reprezentare multiplă?	Toate părțile, interesele și consimțămintele

7.1 Alegerea agentului

Sportivul trebuie să verifice licența în registrul oficial și să discute experiența relevantă, teritoriul și modul de lucru. Promisiunea unui transfer nu dovedește capacitatea profesională. Este utilă verificarea persoanei care va presta efectiv serviciile, nu doar a brandului agenției.

Referințele, politica de conflicte și modul de comunicare contează înainte de acordarea exclusivității. Pentru minor, părintele trebuie să verifice și condițiile speciale privind momentul abordării și pregătirea agentului.

7.2 Durata reprezentării și limitele exclusivității

Contractul identifică agentul licențiat, clientul, serviciile, durata și remunerația. Se precizează dacă agentul poate doar negocia ori are și o împuternicire de semnare. Licența aparține persoanei fizice; marca agenției și societatea care emite factura trebuie corelate cu persoana care prestează serviciile rezervate.

Pentru reprezentarea jucătorului sau antrenorului, art. 12 alin. 3 FFAR stabilește maximum doi ani și permite continuarea numai printr-un nou acord. Clauzele de reînnoire automată nu trebuie folosite pentru a prelungi relația, inclusiv printr-un termen calculat din nou de la realizarea transferului. Durata contractului sportiv negociat și durata reprezentării sunt chestiuni diferite.

Exclusivitatea se definește prin serviciu, teritoriu și operațiune. În regimul FFAR, individul poate negocia și încheia personal o tranzacție; o clauză care îi limitează această posibilitate sau îl penalizează pentru negocierea proprie este incompatibilă cu art. 12 alin. 13. Aceasta nu șterge automat o creanță pentru servicii deja prestate și datorate conform unui contract valabil.

Înainte de încheierea sau modificarea acordului, agentul informează în scris jucătorul ori antrenorul asupra posibilității consultanței juridice independente și obține confirmarea că aceasta a fost solicitată sau refuzată. Un formular de confirmare nu remediază singur o clauză nelegală.

7.3 Remunerația agentului

Baza de calcul se definește exact: remunerație eligibilă, sumă brută ori netă, bonusuri și perioadă. Se stabilește dacă plata depinde de semnare, înregistrare sau încasarea efectivă de către sportiv. Factura trebuie să corespundă serviciului și contractului.

În fotbal, anumite reguli FFAR privind plata, plafoanele și reprezentarea au făcut obiectul litigiilor. Hotărârea CJUE din 16 iulie 2026 în cauza RRC Sports oferă criterii importante, dar aplicarea practică trebuie verificată prin ultima versiune a FFAR, comunicările FIFA și normele naționale relevante.

7.4 Conflictul de interese

Faptul că o altă parte achită comisionul nu schimbă automat identitatea clientului. Agentul trebuie să declare interesele relevante și să obțină consimțămintele cerute, dacă reprezentarea multiplă este permisă. Consimțământul trebuie dat înainte și după o informare reală.

Sportivul poate solicita consiliere juridică independentă. Avocatul verifică efectele mandatului și ale comisionului, dar nu trebuie prezentat ca agent dacă nu îndeplinește condițiile regulamentare pentru serviciile rezervate.

7.5 Încetarea mandatului

Contractul trebuie să prevadă notificarea, încălcările remediabile, efectul asupra negocierilor în curs și predarea documentelor. Agentul nu poate reține informația necesară sportivului pentru a-și apăra drepturile. Sportivul trebuie să cunoască eventualele comisioane care continuă după încetare.

7.6 Mai mulți agenți și plata după încetarea reprezentării

Dacă intervin mai mulți agenți, documentele trebuie să arate pe cine reprezintă fiecare, pentru ce etapă și cine îi plătește. Colaborarea dintre agenți nu trebuie transformată într-o dublare ascunsă a obligației sportivului. Exclusivitățile suprapuse, oportunitățile deja introduse și onorariile pentru aceeași operațiune se clarifică înainte de noul mandat.

O remunerație plătită în rate după expirarea reprezentării poate privi servicii realizate valabil anterior. Ea nu înseamnă că agentul continuă automat să fie reprezentant exclusiv. Contractul trebuie să identifice tranzacția care generează creanța, baza și scadențele, efectul modificării contractului sportiv și situațiile în care plata nu mai este datorată. Onorariul nu se transformă într-un drept de control asupra următorului transfer.

O sumă etichetată comision, dar calculată astfel încât conferă unui terț drepturi asupra unei viitoare indemnizații de transfer, necesită și analiza interdicției TPO. Denumirea contabilă nu este suficientă

pentru a exclude această problemă. Contractele de scouting și de promovare nu pot fi folosite pentru a permite unei persoane fără licență să presteze servicii rezervate agentului.

7.7 Reguli aplicabile și reguli afectate de suspendare

FFAR a fost afectat de suspendarea temporară a unor dispoziții, anunțată de FIFA prin Circulara nr. 1873 și comunicările ulterioare. Printre domeniile vizate se numără plafoanele și mecanismele de plată, anumite reguli de reprezentare multiplă și dispoziții jurisdicționale. Ghidul nu prezintă procente din art. 15 ca plafoane universal executabile fără verificarea stării lor.

Hotărârea CJUE din 16 iulie 2026, RRC Sports, examinează compatibilitatea regulilor cu dreptul Uniunii. Ea nu trebuie transformată într-o presupunere că orice dispoziție suspendată a redevenit automat aplicabilă în orice stat. La semnare și la sesizarea unui for se confruntă hotărârea, comunicările FIFA, măsurile instanțelor și regulamentul național. Lipsa unui plafon aplicabil nu dispensează de obligațiile de informare, de probarea serviciilor și de respectarea dreptului contractual.

Rolul avocatului

Avocatul explică structura mandatului, verifică autorizația agentului, conflictul și jurisdicția. Într-o tranzacție, el urmărește dacă serviciul prestat și factura corespund contractului și dacă documentele permit reconstituirea negocierii.

Repere pentru practicienii dreptului

Reper	Verificarea profesională
Forma și durata	FFAR art. 11-13; acord scris; maximum doi ani pentru jucător/antrenor; un nou acord pentru continuare; condiții speciale pentru minori.
Independența clientului	Art. 12 alin. 4 privind informarea asupra consultanței juridice și alin. 13 privind negocierea personală. Plata pentru servicii anterioare nu este egală cu prelungirea mandatului.
Aplicabilitate	FFAR și Circulara nr. 1873 se citesc împreună cu măsurile ulterioare și CJUE C-209/23. Nu se deduce funcționarea Agents Chamber doar din existența sa în organigramă.
Probe	Contract, licență, consimțăminte, oferte introduse, corespondență, servicii efective, baza comisionului, facturi și încasări.

De reținut

Sportivul trebuie să poată răspunde înainte de semnare la patru întrebări: cine îl reprezintă, pentru ce, până când și cu ce cost.

Surse și lecturi de aprofundare: [3], [14], [24], [18], [31]. Titlurile și linkurile oficiale se găsesc în anexa 4.

CAPITOLUL 08

8. Avocatul și celelalte persoane din jurul sportivului

Carierea sportivului este sprijinită de persoane cu atribuții diferite: părinte, antrenor, agent, medic, preparator fizic, psiholog, contabil și avocat. Cooperarea este utilă numai dacă fiecare își cunoaște limitele, iar informația importantă ajunge la persoana competentă la timp.

Avocatul nu alege tactica sportivă, nu prescrie tratament și nu promite un transfer. Rolul său este să identifice efectele juridice ale deciziilor, să verifice documentele și regulile aplicabile, să prevină conflictele și să protejeze opțiunile sportivului atunci când apare o problemă.

Ce verificăm de la început

Întrebarea juridică	Documentul sau reperul de verificat
Cine îl consiliază pe sportiv?	Numele, profesia, clientul și întinderea mandatului
Cine poate lua decizii?	Sportivul, reprezentantul legal sau persoana împuternicită
Există interese divergente?	Plătitorul serviciului, alte mandate și relația cu clubul
Cine păstrează documentele?	Contracte, acte medicale, notificări și regulamente datate
Există o situație urgentă?	Termen de apel, înregistrare, control antidoping sau accidentare

8.1 O echipă de sprijin, roluri diferite

Antrenorul răspunde de pregătirea tehnică, medicul de evaluarea medicală, agentul de serviciile de reprezentare permise, iar avocatul de analiza juridică. Recomandarea unei persoane nu transferă automat răspunderea și nu permite depășirea competenței profesionale.

Sportivul trebuie să știe cui îi transmite o problemă și cine confirmă soluția. În chestiuni sensibile, este util ca instrucțiunile și deciziile să fie consemnate: ce produs a fost recomandat, ce document a fost trimis, ce termen expiră și cine urmează să acționeze.

8.2 Independența avocatului

Avocatul trebuie să identifice clientul înainte de a analiza actele. Dacă este plătit de club, agent sau părinte, acest fapt nu stabilește singur cine beneficiază de serviciu. Mandatul, confidențialitatea și eventualele conflicte trebuie explicate tuturor celor implicați.

Consilierea independentă este deosebit de importantă la semnarea unui contract pe termen lung, la încetarea raportului, la un transfer internațional și la renunțarea la pretenții. Aceeași soluție comercială poate produce efecte diferite pentru sportiv și pentru club.

8.3 Momentul intervenției

Asistența juridică este mai eficientă înainte de semnare sau înaintea unei notificări. După expirarea unui termen, înregistrarea unui document sau divulgarea unei informații, opțiunile pot fi reduse. Sportivul nu trebuie să aștepte declanșarea unui litigiu pentru a verifica jurisdicția și probele.

Într-o situație urgentă, prima etapă nu este formularea unei acuzații, ci conservarea drepturilor: obținerea deciziei motivate, salvarea comunicărilor, verificarea termenului, solicitarea dosarului și evitarea declarațiilor publice care ar putea afecta apărarea.

8.4 Coordonarea în cazul minorului

Părintele păstrează un rol central, dar trebuie să distingă sprijinul afectiv de negocierea juridică. Minorul trebuie ascultat și informat într-un limbaj adecvat. Clubul, agentul și avocatul nu trebuie să folosească urgența sportivă pentru a transforma consimțământul într-o simplă formalitate.

8.5 Documentele carierei

Sportivul ar trebui să păstreze într-o arhivă proprie contractele și actele adiționale, legitimările, pașaportul sportiv, asigurările, documentele medicale, declarațiile de imagine, notificările și deciziile. Accesul nu trebuie să depindă exclusiv de contul agentului sau de sistemul clubului.

8.6 Mandate clare și controlul deciziei de către sportiv

Antrenorul decide în sfera pregătirii sportive, medicul își asumă recomandarea medicală, agentul prestează serviciile de reprezentare permise, iar avocatul analizează efectele juridice. Într-o tranzacție trebuie desemnată persoana care centralizează documentele și se confirmă cine poate accepta oferta. Plata unui profesionist de către club nu demonstrează că acesta apără independent interesele sportivului.

Sportivul și, după caz, părintele trebuie să primească informația esențială înainte de decizie. O procură se limitează prin operațiune, durată și puteri, în special pentru semnare, încasarea banilor, tranzacție și renunțarea la drepturi. Originalele și accesul la conturi nu se predau fără un motiv și o evidență. Comunicările urgente se transmit simultan titularului și persoanei desemnate, fără a transfera tacit răspunderea personală.

Rolul avocatului

Avocatul construiește o hartă a raporturilor, delimitează mandatele și verifică dacă decizia propusă este valabilă civil, regulamentar și procedural. El poate coordona specialiștii fără a substitui competența medicală, tehnică ori fiscală a acestora.

Repere pentru practicienii dreptului

Reper	Verificarea profesională
Mandat	Clientul, obiectul, limitele, confidențialitatea și persoana care poate da instrucțiuni se stabilesc în scris.
Conflict	Se verifică legăturile cu agentul, clubul, părinții și ceilalți sportivi implicați.
Urgență	Termenele sportive scurte impun verificarea imediată a deciziei, comunicării și căii de atac.
Dosar	Cronologie, versiuni de contract, regulamente datate și dovada fiecărei comunicări.

De reținut

În jurul sportivului pot exista mulți consilieri, dar decizia trebuie să aibă un titular clar, iar fiecare recomandare trebuie să provină din competența potrivită.

Surse și lecturi de aprofundare: [3], [5], [14]. Titlurile și linkurile oficiale se găsesc în anexa 4.

CAPITOLUL 09

9. Legitimarea, eligibilitatea și participarea la competiții

Dreptul de a participa la o competiție nu rezultă numai din valoarea sportivă sau din existența unui contract. Sportivul trebuie să fie legitimat, înregistrat și eligibil potrivit regulilor ramurii, ale competiției și, uneori, ale categoriei de vârstă ori de naționalitate.

O decizie de neeligibilitate poate produce efecte imediate și dificil de reparat. De aceea, actele și termenele trebuie verificate înaintea înscrierii, iar o contestație trebuie pregătită fără a aștepta desfășurarea competiției.

Ce verificăm de la început

Întrebarea juridică	Documentul sau reperul de verificat
Cine organizează competiția?	Federația, liga, clubul sau un organizator privat
Care este regulamentul aplicabil?	Ediția și modificările valabile pentru sezonul respectiv
Sportivul este înregistrat?	Registru, licență, carnet și confirmarea dreptului de joc
Există o condiție specială?	Vârstă, sex, cetățenie, domiciliu, categorie sau calificare
Cum se contestă refuzul?	Organism competent, termen, taxă și efect suspensiv

9.1 Legitimarea și înregistrarea

Legitimarea creează legătura sportivă formală cu structura și cu federația. Înregistrarea pentru competiție poate fi o operațiune distinctă. Contractul, legitimarea și dreptul efectiv de participare trebuie verificate separat.

Sportivul trebuie să ceară o confirmare a statutului său și să verifice datele înscrise. O eroare privind identitatea, data nașterii, cetățenia sau istoricul cluburilor poate bloca o operațiune ulterioară.

9.2 Condițiile de eligibilitate

Eligibilitatea poate depinde de limite de vârstă, criterii sportive, perioade de calificare, norme medicale, statutul disciplinar sau regula privind reprezentarea unei echipe naționale. Condiția trebuie să fie prevăzută într-o normă aplicabilă și interpretată coerent cu actele superioare.

Pentru selecțiile bazate pe apreciere tehnică, controlul juridic nu înlocuiește expertiza sportivă. El poate privi însă competența, procedura, egalitatea de tratament, motivarea și respectarea criteriilor anunțate.

9.3 Refuzul și contestația

Sportivul trebuie să solicite decizia în scris, cu temeiul regulamentar și calea de atac. Termenul poate curge de la comunicare, iar durata scurtă a competiției poate impune o cerere provizorie. Discuțiile informale nu suspendă, de regulă, termenul.

Contestația trebuie să arate interesul, norma încălcată, măsura solicitată și urgența. Dacă participarea nu mai poate fi restabilită în timp util, pot rămâne alte remedii, dar acestea depind de jurisdicție și de prejudiciul dovedit.

9.4 Particularități în fotbal

În fotbal, înregistrarea jucătorului, perioada de transfer, lista competiției, suspendarea și condițiile privind jucătorii formați local pot acționa simultan. Clubul trebuie să verifice nu doar documentul transmis, ci și validarea în sistemul competent.

Folosirea unui jucător neeligibil poate produce sancțiuni pentru club și consecințe asupra rezultatului. Sportivul are interesul să păstreze dovada informațiilor furnizate și a confirmării primite de la club.

9.5 Regula celor trei cluburi și dreptul efectiv de joc în fotbal

Art. 5 RSTP permite, ca regulă, înregistrarea unui jucător la maximum trei cluburi într-un sezon, dar participarea la jocuri oficiale numai pentru două. Există excepții, inclusiv pentru sezoane care se suprapun, cu condiții proprii. Calculul se face pe sezon și pe participări relevante; semnarea unui contract nu este același lucru cu înregistrarea sau cu apariția într-un meci oficial.

Înainte de ofertă se solicită istoricul complet al înregistrărilor și al jocurilor, inclusiv al echipelor secunde. Denumirea echipei sau caracterul aparent secundar al competiției nu permit ignorarea unei participări. O eroare poate lăsa un jucător plătit, dar inutilizabil sportiv. Verificarea trebuie făcută înaintea tranzacției, nu doar la întocmirea foii de joc.

9.6 Ferestrele de înregistrare și certificatul internațional

Un jucător liber contractual nu este automat eligibil pentru înregistrare în orice zi. Art. 6 RSTP și regulile asociației prevăd ferestre și excepții pentru anumite situații de expirare ori încetare și pentru alte categorii reglementate. Excepția se documentează. La schimbarea statutului din amator în profesionist nu se presupune că perioada destinată amatorilor rezolvă înregistrarea profesionistului.

Pentru transferul internațional, cluburile și asociațiile îndeplinesc operațiunile din TMS și procedura certificatului internațional de transfer, ITC. Football Connect este instrumentul evidenței interne, cu alt rol. Confirmarea că un fișier a fost trimis nu dovedește că toate datele au fost corelate și că solicitarea ITC a fost efectuată în timp util.

Se păstrează confirmările de depunere, orele și mesajele de eroare. Înregistrarea sportivă și disputa financiară urmează proceduri distincte; ITC nu trebuie folosit ca o garanție informală de plată. Noul club nu poate promite dreptul de joc înainte de verificarea finalizării operațiunii de către forul competent.

Rolul avocatului

Avocatul identifică norma aplicabilă, actul contestabil, interesul și măsura care mai poate fi obținută în timp util. În cauzele urgente, analiza jurisdicției și a efectului suspensiv precedă dezvoltarea argumentelor de fond.

Repere pentru practicienii dreptului

Reper	Verificarea profesională
Calificare	Act de legitimare, decizie de eligibilitate, selecție tehnică sau sancțiune pentru folosirea unui sportiv.
Surse	Regulamentul federației, regulamentul competiției, statutul și regulile internaționale relevante.
Competență	Comisie internă, organism de apel, arbitraj sportiv sau instanță, după norma aplicabilă.
Măsuri	Suspendarea executării ori măsura provizorie se solicită expres și se motivează prin urgență și risc.

De reținut

Contractul și pregătirea sportivă nu garantează participarea. Legitimarea, înscrierea și eligibilitatea trebuie confirmate înainte de competiție.

Surse și lecturi de aprofundare: [1], [18], [13], [29], [26]. Titlurile și linkurile oficiale se găsesc în anexa 4.

CAPITOLUL 10

10. Transferul și schimbarea clubului

Schimbarea clubului combină încetarea sau continuarea unui contract, formalități de legitimare și, uneori, plăți între organizații. Înaintea oricărei promisiuni, sportivul trebuie să știe dacă este liber contractual, dacă poate fi înregistrat și ce aprobări sunt necesare.

Un acord între cluburi nu este, prin el însuși, acordul sportivului. Tot astfel, acordul sportivului cu noul club nu stinge automat relația veche. Operațiunea trebuie privită în ansamblu și documentată în ordinea corectă.

Ce verificăm de la început

Întrebarea juridică	Documentul sau reperul de verificat
Contractul actual este în vigoare?	Durată, prelungire, opțiuni și notificări
Cum încetează sau continuă raportul?	Acord, expirare, transfer temporar ori încetare justificată
Există fereastră de înregistrare?	Datele și excepțiile competiției
Cine plătește și pentru ce?	Indemnizație, formare, solidaritate, taxe și agent
Există element internațional sau minor?	Aprobări, certificat, imigrare și protecție

10.1 Libertatea contractuală și statutul sportiv

Sportivul trebuie să verifice data exactă a expirării, clauzele de prelungire și eventualele condiții de denunțare. O opțiune unilaterală nu este valabilă doar pentru că poartă această denumire; formularea, contraprestația și cadrul regulamentar trebuie analizate.

Dacă raportul este contestat, noul club trebuie informat asupra riscului. Înregistrarea provizorie sau definitivă poate avea un traseu separat de litigiul privind despăgubirile.

10.2 Transfer definitiv și transfer temporar

Transferul definitiv poate cuprinde un acord între cluburi, un contract nou cu sportivul și formalități federative. Împrumutul sau transferul temporar trebuie să precizeze durata, plata, dreptul de revenire, accidentarea, convocarea și eventuala opțiune de transfer definitiv.

Niciun document nu trebuie lăsat necorelat: salariul și bonusurile sportivului, contribuția cluburilor la costuri, polițele și jurisdicția trebuie să descrie aceeași operațiune.

10.3 Plăți și mecanisme de formare

În unele sporturi există indemnizații de transfer, compensații pentru formare ori mecanisme de solidaritate. Temeiul, beneficiarul și scadența trebuie identificate separat. Clubul formator trebuie să păstreze evidența perioadelor și a cheltuielilor relevante.

Sportivul nu trebuie să presupună că orice sumă plătită între cluburi îi revine sau îi poate fi imputată. Contractele și regulamentele stabilesc beneficiarul și condițiile.

10.4 Riscul transferului internațional

Elementul internațional adaugă lege aplicabilă, permis de ședere și muncă, taxe, asigurare, traduceri și recunoașterea documentelor. Data sosirii trebuie corelată cu aprobarea sportivă și cu existența efectivă a contractului.

Pentru minor, excepția de la interdicția transferului internațional trebuie aprobată înainte de înregistrare. Proiectul familiei nu poate fi construit doar pe asigurarea verbală că documentele vor fi acceptate ulterior.

10.5 Condițiile transferului și eșecul operațiunii

Convenția dintre cluburi poate distribui riscurile operațiunii, dar contractul cu jucătorul trebuie analizat separat. În fotbal, art. 18 alin. 4 RSTP interzice condiționarea validității contractului jucătorului de examenul medical ori de obținerea permisului de muncă. Clubul trebuie să facă verificările medicale necesare înainte de semnare. O clauză din acordul de transfer nu se copiază automat în contractul sportivului.

Dacă înregistrarea eșuează, se examinează cine și-a asumat formalitățile, care document a fost depus tardiv și ce remedii există. Contractul trebuie să trateze costurile, cazarea și situația sportivului până la clarificare. Nici constatarea unei întârzieri administrative, nici existența unei dispute între cluburi nu stabilesc singure toate efectele asupra remunerației.

10.6 Negocierea înainte de expirarea contractului și împrumutul

În fotbal, art. 18 alin. 3 RSTP cere clubului interesat să informeze în scris clubul actual înaintea negocierilor cu profesionistul. Jucătorul este liber să încheie un contract cu alt club dacă raportul actual a expirat sau urmează să expire în cel mult șase luni. Aceasta nu autorizează încălcarea obligațiilor curente și nu permite agentului să provoace o ruptură nejustificată.

În împrumut se stabilește cine plătește remunerația, cum sunt repartizate primele și tratamentul, ce se întâmplă în caz de accidentare și dacă revenirea anticipată este posibilă. Acordul dintre cluburi nu trebuie să lase sportivul să urmărească doi debitori care își contestă reciproc obligația. Subîmprumutul, transferul ulterior și durata trebuie să respecte restricțiile regulamentare aplicabile.

Rolul avocatului

Avocatul verifică lanțul contractual și ordinea semnării, corelează condițiile și delimitează răspunderea dacă transferul nu se finalizează. Pentru sportiv, analiza include situația vechiului contract, nu doar atractivitatea noii oferte.

Repere pentru practicienii dreptului

Reper	Verificarea profesională
Calificare	Încetare, cesiune ori acord între cluburi, contract nou și formalități de înregistrare.
Surse	Contractele, legea aplicabilă, regulamentele naționale și internaționale și regulile competiției.
Condiții	RSTP art. 18 alin. 4 pentru contractul jucătorului; distribuirea separată a riscurilor în acordul de transfer. Nu se confundă validitatea contractului cu eligibilitatea.
Probă	Oferte, mandate, acorduri, dovezi de plată, confirmări din sistem și istoricul sportiv.

De reținut

Un transfer reușit cere trei confirmări distincte: situația vechiului contract, validitatea noilor acorduri și dreptul efectiv de înregistrare.

Surse și lecturi de aprofundare: [3], [13], [17], [18], [16], [29]. Titlurile și linkurile oficiale se găsesc în anexa 4.

CAPITOLUL 11

11. Aplicație specială în fotbal: contracte, transferuri și sistemul FIFA

Fotbalul oferă un exemplu detaliat de interacțiune între contract, regulament federativ și jurisdicție sportivă. RSTP, FFAR, regulamentele FIFA Clearing House și normele asociațiilor naționale formează un sistem care trebuie aplicat împreună cu dreptul statal și dreptul Uniunii Europene.

Volumul mare de jurisprudență face domeniul util pentru specialiștii în dreptul sportului, dar îl și obligă pe practician să urmărească schimbările. Hotărârile CJUE și noul cadru FIFA privind transferurile arată că regulile sportive se dezvoltă sub control juridic extern.

Ce verificăm de la început

Întrebarea juridică	Documentul sau reperul de verificat
Care este dimensiunea raportului?	Națională ori internațională potrivit regulamentului
Ce versiune RSTP și RSTJF se aplică?	Data faptului, sezonul și eventualele reguli tranzitorii
Există stabilitate contractuală?	Perioadă protejată, justă cauză și consecințe
Sunt datorate recompense de formare?	Pașaportul jucătorului și istoricul cluburilor
Agentul a respectat cadrul aplicabil?	Licență, mandat, conflict, raportare și remunerație

11.1 Sistemul normativ

RSTP reglementează statutul și eligibilitatea jucătorilor, stabilitatea contractuală, transferurile internaționale și mecanismele de formare. Normele FRF guvernează raporturile naționale și implementează cerințele FIFA. Regulamentul competiției și deciziile organismelor competente completează analiza.

Versiunea oficială trebuie arhivată la deschiderea dosarului. FIFA a aprobat în iunie 2026 un nou cadru al transferurilor, cu reguli principale anunțate pentru 1 ianuarie 2027. Faptele anterioare nu trebuie analizate retroactiv prin noul text fără un temei tranzitoriu.

11.2 Stabilitatea contractuală

Contractele trebuie respectate, iar încetarea anticipată poate genera compensații și sancțiuni sportive. Justa cauză se apreciază în concret, în funcție de gravitatea încălcării, notificări și conduita părților. Consecințele pentru noul club trebuie evaluate separat.

Hotărârea CJUE din cauza Diarra a constatat că anumite elemente ale vechiului mecanism FIFA privind compensația, răspunderea solidară a noului club și certificatul internațional limitau nejustificat libera circulație și concurența. Efectul asupra unei cauze concrete depinde de norma temporal aplicabilă și de remediul solicitat.

11.3 Compensația FIFA de formare și contribuția de solidaritate

Compensația de formare din art. 20 și anexa 4 RSTP intervine, în condițiile regulamentului, la prima înregistrare ca profesionist și la transferurile internaționale ulterioare ale profesionistului până la sfârșitul anului calendaristic în care împlinește 23 de ani. Perioada de formare relevantă este, ca regulă, între 12 și 21 de ani. Vârsta care declanșează plata și anii pentru care se calculează nu trebuie confundați.

La prima înregistrare profesională se examinează istoricul cluburilor formatoare; la transferurile ulterioare, mecanismul privește, în principiu, perioada de pregătire efectivă la fostul club. Categoria noului club influențează calculul FIFA, cu reguli speciale pentru anii timpurii de formare și pentru anumite transferuri în UE/SEE. Există excluderi și condiții privind oferta clubului anterior, inclusiv termenul de 60 de zile în situațiile reglementate de anexa 4. Nu se folosește grila internă FRF pentru a calcula o obligație FIFA.

Contribuția de solidaritate din art. 21 și anexa 5 privește o cotă de 5% din compensația relevantă pentru transferul profesionistului în timpul contractului, repartizată cluburilor care l-au format între anii calendaristici ai aniversărilor de 12 și 23 de ani. Fiecare an de la 12 la 15 reprezintă 5% din fondul de solidaritate, iar fiecare an de la 16 la 23 reprezintă 10% din acel fond. Perioadele incomplete se proporționalizează.

Exemplu exclusiv ilustrativ: la o bază de 1.000.000 euro, fondul de 5% este 50.000 euro. Un an complet corespunzător vârstei de 16 ani reprezintă 10% din fond, adică 5.000 euro, nu 10% din întreaga indemnizație. Calculul real depinde de perioada exactă, natura plăților și istoricul jucătorului. Clauza dintre cluburi trebuie să precizeze dacă suma negociată include solidaritatea, pentru a evita dispute de interpretare.

Anumite transferuri interne pot avea o componentă internațională relevantă pentru solidaritate atunci când există un club formator afiliat altei asociații. Plățile condiționate și procentele dintr-un transfer ulterior cer verificarea evenimentului și a bazei. Recompensele nu trebuie confundate cu un procent negociat în favoarea jucătorului sau cu remunerația agentului.

11.4 Agenții de fotbal

FFAR reglementează accesul la profesie, serviciile, contractele de reprezentare, conflictele și raportarea. Unele elemente au fost contestate în mai multe jurisdicții. Hotărârea CJUE din cauza RRC Sports, pronunțată la 16 iulie 2026, oferă criterii privind justificarea unor restricții, dar nu înlocuiește verificarea textului și a măsurilor aplicabile fiecărei situații.

Înainte de facturare se verifică identitatea clientului, serviciul efectiv, tranzacția și regula în vigoare. Licența agentului nu validează automat o clauză neclară ori un conflict nedeclarat.

11.5 Competențele FIFA și legătura cu CAS

Dispute Resolution Chamber soluționează categoriile contractuale jucător-club cu dimensiune internațională și litigiile privind recompensele de formare atribuite de RSTP. Players' Status Chamber are competențe distincte, inclusiv pentru anumite litigii între cluburi și privind antrenorii, precum și cereri regulamentare. Agenții au un regim separat; existența Agents Chamber nu dovedește singură că sesizarea ei este disponibilă în contextul suspendărilor FFAR.

FIFA Football Tribunal nu este instanța antidoping și nu este o cale de apel generală împotriva FRF. Apelul la CAS depinde de norma care îl permite, de decizia atacată și de parcurgerea căilor interne cerute. Capitolul 14 și harta din anexa 2 prezintă traseele și principalele termene.

11.6 TPO TPI și transferurile-punte

Art. 18bis RSTP interzice convențiile care permit unui alt club sau unui terț să influențeze independența clubului în relațiile de muncă și transferuri, politicile sale ori performanța echipei. O finanțare care acordă sponsorului un drept de veto asupra selecției sau transferului trebuie examinată ca posibilă influență interzisă, nu doar ca problemă comercială.

Art. 18ter privește acordurile prin care un terț dobândește drepturi la compensația unui transfer viitor sau alte drepturi legate de transfer. Împrumutul, sponsorizarea și comisionul nu trebuie folosite pentru a ocoli interdicția. Analiza privește conținutul economic și juridic al acordului, nu titlul înscrisului.

Art. 5bis tratează transferul-punte, în care înregistrarea intermediară este folosită pentru eludarea regulilor sau fraudarea unei persoane. Două transferuri consecutive în intervalul de 16 săptămâni creează prezumția regulamentară, care poate fi combătută prin probe. Nu orice succesiune rapidă de transferuri este automat ilicită, dar cluburile trebuie să poată demonstra scopul real și documentele operațiunii.

Rolul avocatului

Avocatul corelează contractele cu înregistrările și regulamentele, verifică modificările intervenite în timp și construiește strategia pentru forul competent. În fotbal, o opinie juridică trebuie să distingă clar situația națională de cea internațională și dreptul aplicabil de regulamentul sportiv.

Repere pentru practicienii dreptului

Reper	Verificarea profesională
Surse	RSTP, FFAR, regulile Clearing House, statutele FIFA și FRF, RSTJF și contractele.
Jurisprudență	FIFA Football Tribunal, CAS, instanțe naționale și CJUE, cu atenție la efectul temporal.
Competență	Se testează dimensiunea internațională, categoria litigiului și clauza ori norma jurisdicțională.
Actualizare	Noul cadru FIFA 2027 și eventualele reguli tranzitorii trebuie urmărite înainte de utilizarea ghidului.

De reținut

Dreptul fotbalului este detaliat și bine documentat, dar soluția nu se găsește într-un singur regulament: contractul, dreptul statal și jurisprudența trebuie citite împreună.

Surse și lecturi de aprofundare: [13], [18], [15], [17], [23], [24], [25], [29], [30], [31]. Titlurile și linkurile oficiale se găsesc în anexa 4.

CAPITOLUL 12

12. Imaginea, sponsorizarea și comunicarea publică

Imaginea sportivului are o dimensiune personală și una economică. Clubul, federația, sponsorul și organizatorul pot avea drepturi diferite asupra fotografiilor, numelui, vocii, echipamentului și conținutului creat în contextul competiției. Aceste drepturi trebuie delimitate înainte de publicare și monetizare.

O postare a sportivului poate activa obligații față de sponsor, reguli ale echipei, norme de publicitate și protecția datelor. Comunicarea publică trebuie tratată ca parte a raportului contractual, fără a transforma orice opinie personală într-un obiect de control nelimitat al clubului.

Ce verificăm de la început

Întrebarea juridică	Documentul sau reperul de verificat
Ce drept se acordă?	Imagine, nume, voce, marcă, conținut ori exclusivitate
Cui și pentru cât timp?	Beneficiar, teritoriu, canale și perioadă post-contractuală
Este utilizarea individuală sau colectivă?	Sportiv singur, echipă, competiție sau lot
Există un conflict între sponsori?	Categorii concurente, echipament și apariții obligatorii
Sunt implicați minori sau date medicale?	Consimțământ specific și protecție sporită

12.1 Dreptul la propria imagine

Utilizarea imaginii trebuie să aibă un temei clar și un scop determinat. Contractul trebuie să arate dacă dreptul este exclusiv, dacă poate fi sublicențiat, pe ce canale se folosește și dacă materialele pot rămâne publice după încetare. O formulă generală de tipul orice utilizare, oriunde și oricând trebuie analizată critic.

Participarea la competiție poate presupune captarea și difuzarea imaginii în context jurnalistic sau de transmisie. Folosirea separată într-o campanie comercială poate necesita un temei distinct. Existența unei fotografii publice nu înseamnă că ea poate fi utilizată liber în publicitate.

12.2 Drepturile clubului și ale sportivului

Clubul poate solicita drepturi pentru promovarea echipei și a partenerilor săi. Sportivul își poate păstra drepturile individuale și contractele proprii, în limitele exclusivităților acceptate. Contractul trebuie să delimiteze imaginea individuală de imaginea colectivă și să prevadă calendarul aparițiilor.

Echipamentul, însemnele și mărcile clubului nu pot fi folosite de sportiv în campanii personale fără drept. În sens invers, clubul trebuie să verifice dacă utilizarea numelui sportivului depășește promovarea instituțională și intră într-o exploatare comercială distinctă.

12.3 Sponsorizarea publicitatea și remunerația activității sportive

Denumirea documentului nu determină singură regimul său. Sponsorizarea din Legea nr. 32/1994 susține activități fără scop lucrativ prin bani sau bunuri materiale și presupune un beneficiar eligibil. Pentru persoana fizică, legea cere domiciliul în România și recunoașterea activității de către o organizație fără scop lucrativ ori o instituție publică din domeniu. Nu orice plată către un sportiv este sponsorizare în sensul acestei legi.

Promovarea numelui, mărcii sau imaginii sponsorului în condițiile art. 5 trebuie diferențiată de publicitatea comercială prestată în schimbul prețului. Un pachet de postări, reclame, apariții și obiective de vânzare poate necesita un contract comercial de promovare. Dacă este autorizată exploatarea imaginii, trebuie definite separat conținutul licenței și remunerația. Încadrarea influențează fiscalitatea, obligațiile și remediile.

Dacă plata remunerează, în realitate, antrenamentele și participarea pentru o structură sportivă, documentul poate ridica problema unui raport de activitate sportivă ori a unei componente a remunerației acestuia. Calificarea depinde de părți, obiect, prestații și legătura cu contractul principal. Un sponsor comercial care cumpără servicii publicitare nu devine automat club angajator, iar simpla obligație de a purta un logo nu transformă orice sponsorizare într-un contract de activitate sportivă.

Exemplu ipotetic: clubul promite un venit lunar total, dar înscrie numai o parte în contractul sportiv, iar diferența urmează să fie plătită de o societate parteneră sub titlul sponsorizare. Sportivul trebuie să clarifice dacă societatea are o obligație proprie, ce prestație remunerează, când poate opri plata și dacă clubul garantează diferența. Dacă plățile încetează, faptul că antrenorul le-a descris ca salariu nu este suficient pentru a stabili debitorul și competența.

12.4 Datele personale și datele medicale

Imaginea, localizarea, performanța și datele medicale pot fi date cu caracter personal. Clubul trebuie să stabilească scopul și temeiul prelucrării, accesul, durata de păstrare și transferurile către platforme ori parteneri. Datele medicale beneficiază de un regim mai strict.

Consimțământul nu este singurul temei posibil și nu trebuie folosit formal când relația nu permite o alegere reală. Informarea trebuie să fie separată, inteligibilă și adaptată sportivului minor, dacă este cazul.

12.5 Comunicarea într-o situație de criză

Înainte a unei declarații despre un litigiu, accidentare sau investigație, sportivul și clubul trebuie să verifice confidențialitatea, prezumția de nevinovăție, reputația și strategia procedurală. Mesajul public nu trebuie să înlocuiască notificarea juridică și nici să dezvăluie documente care vor fi folosite ca probă.

12.6 Accidentarea transferul și exclusivitatea comercială

Contractul comercial trebuie să arate dacă sportivul garantează doar prestații pe care le poate controla sau și rezultate sportive. Accidentarea, suspendarea și schimbarea clubului pot afecta expunerea, dar nu justifică automat restituirea întregului sprijin. Se negociază suspendarea unor prestații, adaptarea calendarului și efectele încetării, în raport cu serviciile deja executate.

Exclusivitatea se definește pe categorii de produse, teritoriu, perioadă și contexte de utilizare. Trebuie confruntate sponsorul personal, sponsorul clubului și regulile competiției. Sportivul nu poate promite unui partener un spațiu de pe echipament pe care îl controlează clubul ori organizatorul. Folosirea individuală a imaginii în reclame trebuie delimitată de apariția colectivă a echipei.

Clauzele reputaționale se formulează prin evenimente și criterii verificabile, cu o procedură de informare și proporționalitate. Deschiderea unei investigații nu trebuie echivalată automat cu o hotărâre definitivă. După încetare se reglementează retragerea materialelor, stocurile și arhiva, fără a presupune că licența de imagine continuă nelimitat.

Rolul avocatului

Avocatul separă dreptul la imagine de licența comercială și de protecția datelor, verifică exclusivitățile și procedura de aprobare și pregătește remedii proporționale. În cazul minorului, el verifică separat reprezentarea și interesul copilului.

Repere pentru practicienii dreptului

Reper	Verificarea profesională
Calificare	Legea nr. 32/1994 art. 1, 4 și 5; Cod civil art. 73-75; Legea nr. 69/2000 pentru raportul real de activitate sportivă.
Analiză	Beneficiar eligibil, scopul plății, contraprestație, identitatea debitorului, conexiunea cu clubul și caracterul distinct al drepturilor de imagine.
Risc	Recalificarea fiscală ori civilă, neplata de către entitatea terță, exclusivități incompatibile și restituiri disproporționate.
Probe	Contracte conexe, ofertă globală, calendarul prestațiilor, aprobări, materiale efectiv publicate, facturi și plăți.

De reținut

Imaginea sportivului nu se cedează printr-o singură formulă generală. Scopul, canalele, durata, exclusivitatea și remunerația trebuie tratate separat.

Surse și lecturi de aprofundare: [3], [8], [9], [5], [1]. Titlurile și linkurile oficiale se găsesc în anexa 4.

CAPITOLUL 13

13. Antidoping: responsabilitate, procedură și jurisdicție

Regimul antidoping se aplică sportivilor din ramuri foarte diferite și pornește de la responsabilitatea personală pentru substanțele găsite în organism și pentru respectarea obligațiilor procedurale. Lipsa intenției nu înlătură automat încălcarea, dar poate influența sancțiunea în condițiile Codului Mondial Anti-Doping.

Prevenția presupune o conduită ordonată: verificarea medicamentelor și suplimentelor, documentarea recomandărilor, actualizarea informațiilor de localizare și reacția imediată la o notificare. Familia, antrenorul, agentul și personalul medical pot sprijini această disciplină, însă sportivul rămâne titularul obligației.

Protocol personal antidoping

Întrebarea juridică	Documentul sau reperul de verificat
Produsul a fost verificat?	Denumire exactă, ingrediente, lot și lista aplicabilă
Există nevoie de TUE?	Diagnostic, tratament, cerere și momentul aprobării
Suplimentul este documentat?	Ambalaj sigilat, bon, lot, fotografii și evaluarea riscului
Whereabouts sunt actualizate?	Interval, locație, deplasări și modificări
A sosit o notificare?	Ora, actele primite, proba B, termenul și persoana contactată

13.1 Cele 11 categorii de încălcări ale reglementărilor antidoping

Art. 2 din Codul mondial antidoping distinge unsprezece categorii. Fiecare are elemente proprii, iar unele pot fi săvârșite și de personalul asistent sau de alte persoane. Enumerarea de mai jos explică mecanismele, fără a înlocui definițiile și standardele probatorii din Cod.

1. Prezența unei substanțe interzise. Art. 2.1. Prezența în proba sportivului a unei substanțe, a metaboliților sau markerilor săi poate constitui încălcarea fără dovedirea intenției. Se aplică regulile privind probele, limitele de decizie și situațiile autorizate.

2. Utilizarea sau tentativa de utilizare. Art. 2.2. Privește substanțe și metode interzise. Încălcarea poate fi dovedită și altfel decât printr-un rezultat analitic pozitiv, de exemplu prin documente sau alte probe admisibile.

3. Sustragerea, refuzul sau neprezentarea la recoltare. Art. 2.3. Se analizează notificarea, conduita și eventuala justificare imperioasă. Sportivul nu trebuie să decidă singur că un control nu i se aplică și să părăsească procedura.

4. Încălcările obligațiilor de localizare. Art. 2.4. Orice combinație de trei teste ratate și/sau nerespectări ale transmiterii informațiilor, în 12 luni, poate constitui încălcarea pentru sportivul inclus în lotul de testare înregistrat. Fiecare incident are condiții de constatare proprii.

5. Falsificarea sau tentativa de falsificare. Art. 2.5. Afectarea intenționată a controlului doping poate privi probe, documente, explicații ori alte elemente ale procedurii. Modificarea unei dovezi după notificare poate crea o problemă distinctă de acuzația inițială.

6. Deținerea. Art. 2.6. Deținerea de către sportiv sau personalul asistent este analizată în raport cu substanța ori metoda, contextul competițional și justificările permise, inclusiv o scutire terapeutică valabilă.

7. Traficul sau tentativa de trafic. Art. 2.7. Distribuirea și circulația substanțelor ori metodelor interzise pot atrage răspunderea sportivului sau a altor persoane, în condițiile definiției din Cod.

8. Administrarea sau tentativa de administrare. Art. 2.8. Privește administrarea către un sportiv, cu distincțiile privind competiția și interdicțiile permanente. Persoana care recomandă sau administrează nu este protejată numai pentru că nu concurează.

9. Complicitatea sau tentativa de complicitate. Art. 2.9. Ajutorul, încurajarea, acoperirea ori alte forme de implicare intenționată în încălcări pot genera răspundere proprie. Nu orice apropiere de sportiv reprezintă complicitate.

10. Asocierea interzisă. Art. 2.10. Privește asocierea profesională sau sportivă cu anumite persoane din personalul asistent aflate în situațiile definite de Cod, cu cerințele de cunoaștere și celelalte condiții aplicabile. Nu interzice generic orice contact social.

11. Descurajarea raportării sau represaliile. Art. 2.11. Amenințările pentru a împiedica raportarea de bună-credință și represaliile față de persoanele care raportează către autoritățile relevante pot constitui încălcări autonome.

Răspunderea strictă pentru prezență nu înseamnă că orice abatere se constată fără condiții și nici că sancțiunea este identică în toate cazurile. Stabilirea încălcării, intenția, culpa și consecințele sunt etape distincte. Susținerea contaminării trebuie probată; ea nu produce automat exonerarea.

13.2 Lista interzisă și metodele de administrare

Lista interzisă se verifică în ediția corespunzătoare datei relevante. Ea distinge interdicții permanente, interdicții în competiție și interdicții limitate la anumite sporturi. Un medicament permis într-un context poate ridica probleme în altul, iar denumirea comercială poate desemna compoziții diferite în țări diferite.

Metoda de administrare contează independent de ingredient. Secțiunea M2 a Listei 2026 interzice perfuziile și/sau injecțiile intravenoase de peste 100 ml în total într-un interval de 12 ore, cu excepția celor permise legitim în cursul tratamentelor spitalicești, intervențiilor chirurgicale sau investigațiilor clinice de diagnostic. O perfuzie comercializată pentru recuperare nu intră automat într-o excepție doar pentru că este administrată de un medic.

Într-o urgență, tratamentul necesar nu trebuie amânat pentru formalități sportive. Se păstrează documentele medicale și se verifică imediat regimul antidoping, inclusiv dacă este necesară și posibilă o

scutire retroactivă. Ghidul nu oferă recomandări de tratament; alegerea medicală aparține profesioniștilor competenți.

13.3 Scutirea pentru uz terapeutic

Scutirea pentru uz terapeutic, SUT sau TUE, autorizează în condițiile sale folosirea unei substanțe ori metode altfel interzise. Prescripția și diagnosticul nu țin loc de scutire. Dosarul trebuie să permită evaluarea necesității medicale și a condițiilor standardului internațional, nu doar să declare că medicul a recomandat tratamentul.

Sportivul de nivel național verifică procedura ANAD, iar cel de nivel internațional regulile federației internaționale. La participarea la un eveniment se verifică și recunoașterea scutirii de către autoritatea competentă pentru acel eveniment. O scutire obținută într-un sistem nu trebuie presupusă automat suficientă în orice competiție.

Cererea se pregătește înaintea utilizării atunci când regulile o cer și situația o permite. Acordarea retroactivă are condiții limitate, inclusiv anumite urgențe sau situații excepționale; ea nu este un plan obișnuit de conformare. Dosarul se actualizează la schimbarea dozei, duratei ori diagnosticului în măsura cerută de autorizare și de standard.

13.4 Suplimentele și documentarea deciziei de utilizare

Suplimentele pot fi contaminate sau etichetate incomplet. Certificarea unui lot poate reduce un risc, fără a oferi garanția absenței oricărei substanțe interzise. Prima întrebare este dacă produsul este necesar. Recomandarea se confruntă cu evaluarea medicului sau a specialistului competent, istoricul produsului și riscul antidoping.

Pentru un produs folosit se păstrează denumirea exactă, fotografiile ambalajului, lotul, dovada achiziției și recomandarea primită. Pe cât posibil, se conservă în condiții corespunzătoare ambalajul și o cantitate identificabilă din lot. Documentarea nu împiedică singură încălcarea și nu garantează reducerea sancțiunii, dar permite investigarea sursei fără reconstrucții aproximative.

Sportivul verifică lista produselor declarate la control. O recomandare verbală a unei persoane cunoscute sau folosirea anterioară fără incidente nu dovedește siguranța unui produs nou. Membrii echipei trebuie să comunice între ei, astfel încât același sportiv să nu primească recomandări incompatibile ori nedocumentate.

13.5 Localizarea și disponibilitatea pentru testare

Obligațiile de localizare depind de includerea în lotul de testare relevant și de notificarea regulilor aplicabile. Pentru lotul de testare înregistrat, informațiile includ programul și locurile de ședere și activitate, precum și un interval zilnic de 60 de minute în care sportivul trebuie să fie disponibil la locul declarat. Testarea nu este limitată numai la acel interval.

Se disting filing failure, referitor la informațiile care trebuie furnizate, și missed test, referitor la neîndeplinirea condițiilor de disponibilitate pentru un control. Regula celor trei incidente în 12 luni nu înseamnă trei probe pozitive și nici că primele două incidente pot fi ignorate.

Delegarea operării ADAMS către agent, părinte sau alt membru al echipei nu transferă responsabilitatea sportivului pentru datele sale. Modificarea hotelului, revenirea anticipată din cantonament sau

schimbarea unei deplasări trebuie urmate de actualizarea informațiilor. Sportivul verifică confirmarea salvării și detaliile care permit localizarea efectivă.

La notificarea unui incident se păstrează istoricul modificărilor, rezervările, biletele și comunicările relevante. Se solicită documentele și se formulează observațiile în termenul indicat. Un control personal zilnic și un control suplimentar înaintea deplasărilor sunt măsuri organizatorice rezonabile; ele nu constituie o garanție juridică împotriva oricărui incident.

13.6 De la control la audiere

Procedura poate cuprinde controlul, analiza, revizuirea rezultatului, notificarea, suspendarea provizorie, investigația și acuzația. Existența probei B și modalitatea de solicitare depind de tipul probei și de regulile aplicabile. Termenul din notificare se tratează distinct de termenul unui eventual apel.

Sportivul păstrează formularul de control și consemnează observațiile relevante în cadrul procedurii. Dreptul de a fi asistat, cererea documentației de laborator, consultarea unui expert și apărarea privind o abatere de la standard se folosesc în condițiile aplicabile. O neregularitate procedurală nu anulează automat rezultatul; relevanța ei și efectul asupra probei trebuie analizate.

Acceptarea acuzației, renunțarea la audiere sau un acord privind consecințele pot avea efecte importante. Înainte de semnare se clarifică faptele recunoscute, perioada de ineligibilitate, rezultatele anulate și drepturile de apel ale altor organizații. Scopul unui sistem preventiv rămâne evitarea unei asemenea situații; când procedura a început, asistența juridică și științifică trebuie coordonate.

13.7 Harta jurisdicției antidoping

Mai întâi se identifică autoritatea de testare, autoritatea de gestionare a rezultatelor și organismul de audiere. Aceste roluri pot aparține unor entități diferite. Locul recoltării și cetățenia sportivului nu stabilesc singure traseul. Caracterul internațional se determină potrivit definițiilor și regulilor aplicabile.

Situație	Prima etapă competentă	Calea de atac
Cauză gestionată de ANAD, fără criteriul internațional	ANAD gestionează rezultatele; acuzația contestată este soluționată de Comisia de audiere.	Apel la Comisia de apel, potrivit art. 111-112. Accesul ulterior la CAS nu este general.
Sportiv de nivel internațional sau cauză legată de un eveniment internațional, în ipoteza art. 61 alin. 3	ANAD ori Comisia de audiere, după natura actului.	Apel exclusiv la CAS, pentru titularii și în condițiile art. 113-114.
Cauză gestionată de o federație internațională sau de organismul delegat	Organismul de audiere desemnat de regulile acelei organizații.	Calea prevăzută în regulile aplicabile, de regulă CAS în cauzele internaționale.
CAS Anti-Doping Division ca primă instanță	CAS ADD numai dacă o convenție sau reglementarea aplicabilă îi atribuie competența.	Calea permisă de regulile ADD și de cadrul aplicabil. ADD nu este apelul național ANAD.

În procedura națională, Comisia de audiere examinează acuzația ANAD atunci când aceasta este contestată și soluționează cererile atribuite de lege, inclusiv în materia suspendării provizorii. Comisia de apel are rol distinct. Pentru ipoteza art. 61 alin. 3 din Legea nr. 310/2021, deciziile ANAD ori ale Comisiei de audiere sunt supuse apelului exclusiv la CAS, fără parcurgerea Comisiei naționale de apel.

Art. 113 alin. 1 permite atacarea deciziilor Comisiei de apel la CAS numai de către entitățile indicate la art. 111 alin. 1 lit. c, d și g: federația internațională, CIO/CIP în condițiile prevăzute și WADA. Prin urmare, traseul național nu creează pentru sportiv, în orice cauză, încă un apel general la CAS. Drepturile WADA au reguli și termene proprii.

Într-un caz internațional de tenis ori ciclism se pornește de la regulile ITIA, respectiv UCI, și de la delegările aplicabile, nu de la presupunerea că ANAD trebuie să soluționeze cauza unui cetățean român. În fotbal, procedura antidoping nu se introduce la camerele contractuale ale FIFA Football Tribunal.

13.8 Termenele și efectele deciziilor

Pentru apelul național prevăzut de art. 111 din Legea nr. 310/2021, termenul obișnuit pentru entitățile de la alin. 1 lit. a-f este de 21 de zile de la comunicare. Contestarea suspendării provizorii are termen special de 5 zile de la notificare și aparține persoanei căreia i s-a impus măsura. WADA beneficiază de regimul său distinct. Aceste termene nu se extind automat asupra oricărei proceduri internaționale.

Decizia continuă, ca regulă, să producă efecte pe durata apelului dacă organismul competent nu dispune altfel. Cererea de suspendare a executării trebuie formulată distinct și motivată. O suspendare provizorie poate elimina participarea la o competiție chiar dacă soluția finală este ulterior diferită.

Consecințele pot include ineligibilitate, anularea rezultatelor și pierderea premiilor. Durata nu este identică pentru toate încălcările. Contează tipul faptei, intenția și culpa în condițiile Codului, statutul persoanei, eventualele circumstanțe de reducere sau agravare și încălcările anterioare. Efectele asupra sponsorilor și contractului cu clubul necesită o analiză separată a clauzelor și legii.

13.9 Organizarea prevenției împreună cu echipa sportivului

Medicul centralizează tratamentele, specialistul în nutriție justifică suplimentele, iar antrenorul comunică schimbările de program. Părintele sau agentul poate ajuta la arhivare și la verificarea deplasărilor, în limitele accesului autorizat. Sportivul păstrează controlul asupra informației și confirmă actualizările importante.

O procedură utilă stabilește cine verifică un produs nou, cine păstrează lotul și documentele și cine urmărește valabilitatea scutirii terapeutice. La localizare se stabilesc un responsabil operațional și verificarea finală a sportivului. Aceste măsuri se adaptează nivelului competițional și vârstei, fără a transforma ghidul într-un program de tratament ori într-o promisiune de risc zero.

Rolul avocatului

Dacă apare o notificare, avocatul identifică imediat actul, termenul, organismul competent și măsurile provizorii disponibile. El coordonează conservarea probelor cu analiza medicală și științifică și explică efectele unei recunoașteri sau renunțări. În activitatea curentă, rolul principal al prevenției aparține sportivului și persoanelor care îi organizează pregătirea, tratamentul și deplasările.

Repere pentru practicienii dreptului

Reper	Verificarea profesională
Încadrare	Codul WADA art. 2.1-2.11; sarcina și standardul probei din art. 3; consecințele din art. 10. Constatarea faptei este distinctă de evaluarea culpei.
Competență națională	Legea nr. 310/2021 art. 61-62 și 110-114. Sportivul internațional/evenimentul internațional poate atrage apelul exclusiv la CAS.
Termene naționale	Art. 111: 21 de zile pentru apelul obișnuit al titularilor indicați; 5 zile pentru suspendarea provizorie; regim distinct WADA. Art. 117: efectele pe durata apelului.
Dosar	Notificare și dovada primirii, formular de control, pachet de laborator, SUT, prescripții, produs/lot, istoricul ADAMS, cronologie și expertize.

De reținut

Responsabilitatea antidoping cere reguli zilnice verificabile. O procedură bună permite sportivului și echipei sale să observe o omisiune înainte ca aceasta să producă efecte asupra carierei.

Surse și lecturi de aprofundare: [10], [11], [12], [20], [19], [21], [22]. Titlurile și linkurile oficiale se găsesc în anexa 4.

13.10 Simona Halep și analiza riscului legat de suplimente

În cauzele CAS 2023/A/10025 și CAS 2023/A/10227, tribunalul a examinat acuzația privind roxadustatul și pe cea privind pașaportul biologic. CAS a acceptat explicația contaminării suplimentului Keto MCT, a înlăturat acuzația privind pașaportul biologic și a redus sancțiunea inițială de patru ani la nouă luni. În evaluarea tribunalului, au fost îndeplinite condițiile lipsei culpei sau neglijenței semnificative, nu cele ale absenței totale a culpei.

Distincția contează: constatarea sursei neintenționate nu a făcut inutilă analiza conduitei de verificare. Nu formulăm un verdict propriu despre sportivă, ci observăm problema juridică examinată de CAS. Excluderea din competiții pe parcursul procedurii și incertitudinea produsă nu sunt echivalente cu durata de nouă luni stabilită în final.

În opinia noastră, lectura preventivă a deciziei privește modul de selecție a suplimentului, documentarea recomandării și identificarea lotului. O echipă poate reduce riscul printr-o verificare comună înainte de administrare și prin păstrarea documentelor. Nu putem afirma că o anumită măsură ar fi garantat evitarea acestui caz concret. Cititorul poate însă aprecia diferența dintre încrederea acordată unui produs și posibilitatea de a demonstra ce s-a verificat efectiv.

13.11 Vlad Dascălu și consecințele obligațiilor de localizare

În CAS 2024/A/10679 Vlad Dascălu v UCI, hotărârea din 13 martie 2025 a confirmat sancțiunea de 17 luni pentru trei încălcări ale obligațiilor de localizare într-un interval de 12 luni. Cauza nu a avut ca punct de plecare o probă pozitivă. Perioada de ineligibilitate, începută la 21 mai 2024 și încheiată la 20 octombrie 2025, a acoperit Jocurile Olimpice de la Paris 2024 și a împiedicat participarea sportivului.

Consecința olimpică a rezultat din sancțiunea care producea efecte în 2024; hotărârea CAS de confirmare a fost pronunțată ulterior. Această cronologie evită impresia că tribunalul ar fi decis apelul înaintea Jocurilor. Analiza juridică privește condițiile incidentelor de localizare și evaluarea apărărilor în cadrul normelor UCI și WADA.

Din perspectivă preventivă, datele de localizare pot părea o sarcină administrativă simplă, dar depind de programul real, accesul la locul declarat și actualizările făcute la timp. Confirmarea zilnică, verificarea înaintea călătoriilor și examinarea imediată a fiecărei notificări pot reduce riscul acumulării incidentelor. Ajutorul antrenorului, agentului ori familiei este util, fără a înlocui controlul personal al sportivului.

Cele două hotărâri ilustrează mecanisme diferite și consecințe sportive importante. Propunerile de organizare din acest ghid reprezintă concluzii preventive ale autorilor desprinse din analiza deciziilor, nu aprecieri morale asupra sportivilor și nici afirmații că soluția unui caz viitor ar fi predeterminată.

CAPITOLUL 14

14. Răspunderea disciplinară, litigiile sportive și jurisdicțiile

Un litigiu sportiv poate fi contractual, disciplinar, asociativ, electoral, de eligibilitate sau antidoping. Eticheta dată de partea nemulțumită nu stabilește competența. Obiectul, părțile, regulamentul și clauza aplicabilă trebuie analizate înainte de formularea cererii.

Sistemul sportiv folosește comisii interne și arbitraj specializat, dar instanțele statale și dreptul Uniunii Europene rămân relevante. Epuizarea căilor interne, termenele scurte și caracterul executoriu al unei decizii pot determina rezultatul practic înainte de analiza fondului.

Ce verificăm de la început

Întrebarea juridică	Documentul sau reperul de verificat
Ce act se contestă?	Decizie, sancțiune, refuz, contract sau omisiune
Cine l-a emis?	Club, federație, ligă, organism internațional ori autoritate antidoping
Care este calea de atac?	Organism, termen, taxă, limbă și cerințe de formă
Decizia produce efect imediat?	Efect suspensiv și posibilitatea unei măsuri provizorii
Ce probe sunt disponibile?	Dosarul cauzei, înregistrări, martori, expertiză și comunicări

14.1 Legalitatea sancțiunii disciplinare

O sancțiune trebuie să aibă temei într-o normă accesibilă și aplicabilă la data faptei. Fapta, persoana răspunzătoare și sancțiunea trebuie încadrate corect. Analogia în defavoarea persoanei și aplicarea retroactivă a unei reguli mai severe ridică probleme de legalitate.

Proportionalitatea presupune raportarea la gravitate, consecințe, antecedente și circumstanțe. Organismul trebuie să respecte competența și procedura, nu doar să invoce interesul competiției.

14.2 Dreptul la apărare

Persoana vizată trebuie să cunoască acuzația și probele, să dispună de un timp util, să poată formula apărări și să primească o decizie motivată. Independența și imparțialitatea organismului se apreciază atât instituțional, cât și în raport cu membrii completului.

Renunțarea la audiere sau acceptarea unei proceduri simplificate trebuie să fie informată. O recunoaștere formulată pentru a grăbi soluția poate avea efecte în alte proceduri contractuale ori reputaționale.

14.3 Harta jurisdicțiilor după obiectul cauzei

Nu există o piramidă unică FRF-FIFA-CAS aplicabilă oricărui conflict. Obiectul și părțile determină prima instanță, iar o cale de atac există numai dacă este prevăzută. Un litigiu despre salariu, unul despre legitimare și unul despre o sancțiune pot avea trasee diferite chiar dacă privesc același jucător.

În fotbalul intern, CNSL și comisiile de statut au competențe atribuite de RSTJF, iar disciplina se judecă pe regulamentul disciplinar. În sistemul FIFA, DRC și PSC sunt camere cu atribuții diferite ale aceluiași tribunal, nu grade succesive de jurisdicție. Antidopingul urmează harta separată din capitolul 13.

În alte sporturi se verifică statutul federației, regulile competiției și reglementarea internațională. De exemplu, o contestație de selecție pentru un lot de triatlon poate privi criteriile publicate, competența organului și procedura urmată, în timp ce o factură de sponsorizare a aceluiași sportiv este o problemă contractuală distinctă. Faptul că participarea este internațională nu transformă orice pretenție civilă într-un apel la CAS.

Anexa 2 prezintă, pe categorii, forul, calea de atac și principalele condiții. Harta se utilizează împreună cu norma invocată și cu decizia comunicată, nu ca substitut al acestora.

14.4 Instanțele statale și dreptul Uniunii

Autonomia sportivă nu exclude controlul instanțelor asupra validității convenției arbitrale, ordinii publice, drepturilor fundamentale sau domeniilor rezervate jurisdicției statale. În România, natura raportului poate atrage competența civilă ori de muncă, chiar dacă există și consecințe federative.

CJUE poate interpreta dreptul Uniunii atunci când regulile sportive afectează libera circulație, concurența, serviciile sau protecția datelor. Cauzele Diarra și RRC Sports confirmă că justificarea unei reguli sportive este analizată prin necesitate, coerență și proporționalitate.

14.5 Termenele și comunicarea

Termenul de apel poate fi foarte scurt și începe potrivit regulii aplicabile: de la comunicarea dispozitivului, a motivării ori de la un alt eveniment definit. Solicitarea informală de explicații nu prelungește automat termenul.

Se păstrează mesajul integral, data și fusul orar, confirmarea de primire și versiunea deciziei. Dacă motivarea nu a fost comunicată, partea trebuie să solicite documentul și să verifice dacă termenul curge deja.

14.6 Măsurile provizorii

Pentru a participa la o competiție sau pentru a evita un prejudiciu ireversibil, poate fi necesară suspendarea executării. Cererea trebuie să demonstreze, potrivit standardului forului, aparența dreptului, urgența, prejudiciul și balanța intereselor. Ea se formulează imediat și separat de concluziile pe fond.

14.7 Proba și audierea

Dosarul trebuie să pornească de la o cronologie și de la documentele autentice. Capturile de ecran, înregistrările și declarațiile martorilor trebuie păstrate în forma lor originală și contextualizate. Expertul răspunde unei întrebări tehnice, nu decide soluția juridică.

În arbitrajul internațional, limba, traducerea, dreptul aplicabil, costurile și executarea trebuie evaluate de la început. Câștigarea unei excepții de competență sau pierderea unui termen poate închide cauza fără examinarea conduitei contestate.

14.8 Procedura FRF de statut și contract

Pentru cauzele CNSL, art. 34 RSTJF prevede un recurs de 5 zile, calculat din ziua următoare primirii hotărârii motivate. Taxa se achită în termenul procedural. Recursul pe acest traseu suspendă executarea hotărârii atacate; această regulă nu trebuie confundată cu efectele recursului disciplinar.

Decizia Comisiei de Recurs FRF/LPF este definitivă și executorie pe plan intern de la pronunțare și poate fi atacată la CAS în 21 de zile de la comunicare, potrivit art. 36 alin. 18. O eventuală suspendare se analizează distinct. Pentru organismele AJF/AMFB se identifică propriul traseu regulamentar și limitele accesului la CAS, fără a copia mecanic ruta CNSL.

Cererea trebuie să indice capetele de cerere, temeiul, probele și cuantumul. O pretenție de plată și o cerere de încetare au condiții diferite. La început se verifică taxele actuale publicate de for, dovada comunicării către adversar dacă este cerută și adresa electronică la care partea va primi actele.

14.9 Procedura în fața FIFA Football Tribunal

RSTP art. 22-23 delimitează competența și termenul de doi ani de la evenimentul care generează litigiul. Dimensiunea internațională nu se stabilește numai prin moneda contractului ori prin limba sa. Pentru raporturile jucător-club se analizează și efectul unei clauze care trimite la o cameră arbitrală națională independentă recunoscută în condițiile FIFA.

Cererea se transmite prin FIFA Legal Portal, cu pretențiile, argumentele, probele, datele părților și împuternicirea corespunzătoare. Procedura se desfășoară în engleză, franceză sau spaniolă, potrivit regulilor sale. Taxele și avansurile depind de categoria cauzei; nu se presupune că toate litigiile FIFA sunt gratuite ori că onorariul avocatului va fi recuperat.

Art. 15 din regulile procedurale, ediția ianuarie 2026, prevede în mod obișnuit comunicarea dispozitivului. Partea are 10 zile calendaristice pentru a solicita motivarea și, dacă este cazul, pentru plata cotei de costuri cerute. Nerespectarea condițiilor poate face decizia definitivă și poate închide dreptul de apel. Termenul de apel începe de la notificarea motivării, conform cadrului aplicabil.

14.10 CAS: arbitraj ordinar, apel și măsuri urgente

Arbitrajul ordinar CAS se întemeiază pe convenția de arbitraj și începe cu cererea reglementată de R38. Apelul împotriva unei decizii sportive se întemeiază pe R47: sunt necesare temeiul arbitral și epuizarea căilor interne impuse. Declarația de apel din R48 nu trebuie confundată cu cererea de arbitraj ordinar.

R49 stabilește subsidiar 21 de zile de la primirea deciziei, dacă statutul, regulamentul sau acordul aplicabil nu prevede un alt termen. R51 reglementează, în principiu, memoriul de apel în 10 zile după

expirarea termenului de apel, dacă apelantul nu a ales ca declarația sa să țină loc de memoriu. Cerințele de depunere, semnătură și platformă trebuie respectate potrivit versiunii Codului și instrucțiunilor grefei.

Apelul nu suspendă automat orice decizie. Măsurile provizorii din R37 cer o analiză a competenței aparente, prejudiciului ireparabil, șanselor cauzei și intereselor în balanță. O competiție apropiată trebuie indicată și probată; simpla etichetă de urgență nu suplinește aceste condiții.

Costul include taxa de grefă și, după categoria cauzei, avansul cheltuielilor arbitrale, traduceri, experți și reprezentare. Se verifică regulile R64-R65 și posibilitatea ajutorului juridic, fără a garanta acordarea acestuia. Controlul Tribunalului Federal Elvețian asupra unei hotărâri CAS are motive limitate și nu constituie un nou apel obișnuit asupra fondului.

Rolul avocatului

Avocatul construiește mai întâi harta jurisdicțională, identifică termenul și măsurile urgente, apoi formulează fondul. El trebuie să explice sportivului diferența dintre rejudecarea completă, controlul limitat al unei decizii și căile extraordinare disponibile după arbitraj.

Repere pentru practicienii dreptului

Reper	Verificarea profesională
FRF contract și statut	RSTJF art. 26, 34 și 36: CNSL, recurs de 5 zile de la ziua următoare primirii motivării, apoi CAS în condițiile art. 36 alin. 18. Se separă disciplina.
FIFA	RSTP art. 22-23; Procedural Rules art. 15, 16 și 18. Termenul de sesizare, solicitarea motivării și apelul sunt obligații distincte.
CAS	R38 pentru arbitraj ordinar; R47-R51 pentru apel; R37 pentru măsuri provizorii; R64-R65 pentru costuri.
Control inițial	Calificare, competență, arbitrabilitate, lege aplicabilă, normă temporală, act atacabil, comunicare și titularul căii de atac.

De reținut

Într-un litigiu sportiv, prima întrebare nu este cine are dreptate, ci cine poate decide, până când și cu ce efect asupra competiției.

Surse și lecturi de aprofundare: [1], [3], [4], [15], [19], [23], [24], [26], [29], [30], [31]. Titlurile și linkurile oficiale se găsesc în anexa 4.

PARTEA A II-A

Dreptul sportului pentru organizațiile sportive

Cluburi, academii, federații și ligi: organizare, contracte, conformare și jurisdicții.

CAPITOLUL 15

15. Constituirea și statutul juridic al organizațiilor sportive

Clubul, academia, asociația județeană, liga și federația nu sunt etichete interschimbabile. Forma juridică stabilește patrimoniul, organele de conducere, răspunderea, regimul finanțării și capacitatea de afiliere. Activitatea sportivă trebuie organizată atât potrivit legii, cât și potrivit cerințelor federației.

Înainte de înființare sau reorganizare, fondatorii trebuie să definească scopul real: participare competițională, pregătire de copii, administrare de baze, activitate economică sau reprezentarea unei ramuri. Documentele constitutive trebuie să susțină acest scop și să permită decizii funcționale.

Ce verificăm de la început

Întrebarea juridică	Documentul sau reperul de verificat
Care este forma juridică?	Asociație, societate, structură publică ori altă formă permisă
Ce activități va desfășura?	Performanță, academie, evenimente, comercial și patrimoniu
Ce recunoașteri sunt necesare?	Certificat sportiv, afiliere, licență și înscrieri
Cine decide și reprezintă?	Organe, mandate, limite și reguli de semnătură
Cum este finanțată?	Cotizații, sponsorizări, fonduri publice și venituri proprii

15.1 Alegerea formei

Asociația fără scop patrimonial și societatea urmăresc regimuri diferite. Alegerea influențează distribuirea rezultatului, controlul membrilor, accesul la anumite finanțări și procedura de modificare. O structură publică are, la rândul ei, reguli proprii de buget și control.

Academia poate fi o activitate a clubului sau o entitate distinctă. Dacă sunt folosite mai multe persoane juridice, contractele și comunicarea trebuie să arate cine angajează personalul, cine încasează taxele, cine legitimează sportivii și cine răspunde față de părinți.

15.2 Actele constitutive și statutul

Statutul trebuie să reglementeze scopul, categoriile de membri, admiterea și excluderea, organele, cvorumul, votul, reprezentarea, patrimoniul și dizolvarea. El trebuie corelat cu legea și cu condițiile de afiliere. Copierea unui statut fără adaptare produce conflicte între practica reală și regulile declarate.

Drepturile membrilor și sancțiunile trebuie definite. O procedură de excludere fără informare, apărare și cale de contestare expune organizația unui litigiu și poate afecta valabilitatea deciziilor ulterioare.

15.3 Recunoașterea sportivă și afilierea

Personalitatea juridică nu conferă automat calitatea de structură sportivă afiliată. Organizația trebuie să obțină actele și înscrierile cerute de Legea sportului și de federație. Denumirea, sediul, secțiile și persoanele de conducere trebuie actualizate în registrele relevante.

Afilieră creează drepturi de participare și obligația de a respecta statutele și regulamentele. Condițiile și procedura de retragere sau excludere trebuie cunoscute înainte de investiții dependente de accesul la competiție.

15.4 Patrimoniul și separarea activităților

Bunurile, conturile, mărcile și contractele aparțin persoanei juridice care le dobândește. Folosirea informală între entități apropiate poate crea riscuri fiscale, de răspundere și licențiere. Orice transfer de activitate sportivă trebuie verificat și din perspectiva regulamentului federației.

Rolul avocatului

Avocatul proiectează structura după activitatea reală, verifică actele de recunoaștere și afiliere și corelează statutul cu regulile de guvernanță. La reorganizare, el separă efectele corporative de continuitatea sportivă, care poate necesita aprobări distincte.

Repere pentru practicienii dreptului

Reper	Verificarea profesională
Calificare	Persoană juridică fără scop patrimonial, societate, instituție publică sau structură sportivă în altă formă permisă.
Surse	Legea nr. 69/2000, OG nr. 26/2000, Legea nr. 31/1990 și regulamentele federației.
Formalități	Personalitate juridică, certificat sportiv, registre, afiliere și licențiere.
Risc	Neconcordanța dintre forma juridică, patrimoniu și titularul dreptului de participare.

De reținut

Organizația sportivă trebuie construită simultan ca persoană juridică și ca participant la sistemul federativ.

Surse și lecturi de aprofundare: [1], [6], [7], [18]. Titlurile și linkurile oficiale se găsesc în anexa 4.

CAPITOLUL 16

16. Guvernanța și funcționarea organizației sportive

Guvernanța traduce statutul în decizii valabile, controlabile și ușor de executat. Într-o organizație sportivă, presiunea calendarului competițional nu justifică ignorarea convocării, cvorumului, conflictelor de interese sau limitelor mandatului.

O decizie corect documentată protejează organizația, conducătorii și sportivii. Procesele-verbale, registrele și delegările trebuie să permită unui terț să înțeleagă cine a decis, pe ce informații și în baza cărei competențe.

Ce verificăm de la început

Întrebarea juridică	Documentul sau reperul de verificat
Organul este competent?	Statut, regulament și delegare
Convocarea este valabilă?	Termen, ordine de zi, destinatari și dovadă
Există cvorum și majoritate?	Prezență, abțineri și voturi exprimate
Există conflict de interese?	Interes personal, afiliere și recuzare
Decizia este documentată?	Proces-verbal, anexele și registrul hotărârilor

16.1 Competența organelor

Adunarea generală, consiliul director sau administrația executivă au atribuții distincte. Președintele nu poate substitui un organ colegial dacă statutul cere o hotărâre. Delegarea trebuie să fie permisă, limitată și ușor de probat.

Contractele și operațiunile semnificative trebuie aprobate la nivelul corespunzător. Limitele interne ale mandatului trebuie comunicate persoanelor care semnează și, când este necesar, terților.

16.2 Convocarea și hotărârile

Ordinea de zi trebuie să permită membrilor să se pregătească. Introducerea unei chestiuni esențiale sub formula diverse poate afecta validitatea. Participarea la distanță și votul electronic trebuie să aibă un temei și o procedură verificabilă.

Procesul-verbal consemnează participanții, cvorumul, conflictele declarate, dezbaterile relevante și rezultatul votului. Anexele și documentele prezentate se arhivează împreună cu hotărârea.

16.3 Conflictul de interese

Relațiile dintre conducători, agenți, cluburi, sponsori și furnizori pot produce conflicte reale sau aparente. Organizația trebuie să definească obligația de declarare, persoana care decide recuzarea și efectul asupra cvorumului.

Transparența nu înseamnă divulgarea nelimitată a datelor. Registrul intereselor și minutele trebuie să conțină informația necesară controlului, cu respectarea confidențialității și protecției datelor.

16.4 Controlul intern și continuitatea

Regulile de semnătură, plafoanele, dubla verificare a plăților și inventarul contractelor reduc riscul. Calendarul mandatelor și procedura de predare-primire trebuie să asigure accesul noii conduceri la conturi, arhive, parole instituționale și dosare.

Rolul avocatului

Avocatul verifică competența și procedura înaintea ședinței, formulează hotărârea și documentează conflictul de interese. El trebuie să semnaleze când decizia necesită o modificare statutară, o aprobare federativă sau o formalitate de publicitate.

Repere pentru practicienii dreptului

Reper	Verificarea profesională
Surse	Legea formei juridice, statutul, regulamentele interne și condițiile de afiliere.
Valabilitate	Competență, convocare, cvorum, majoritate, conflict și formă.
Probă	Convocator, dovada transmiterii, tabel de prezență, proces-verbal, voturi și anexe.
Remediu	Revocare, confirmare ori refacerea procedurii se analizează înainte de executarea unei hotărâri viciate.

De reținut

Guvernanța bună nu înseamnă mai multe documente, ci o urmă clară a competenței, informației și deciziei.

Surse și lecturi de aprofundare: [6], [7], [1], [18]. Titlurile și linkurile oficiale se găsesc în anexa 4.

CAPITOLUL 17

17. Afilierea, licențierea și participarea la competiții

Accesul unei organizații la competiție depinde de recunoaștere, afiliere, licență și îndeplinirea criteriilor sezonului. Aceste condiții sunt distincte și pot fi verificate de organisme diferite. Pierderea unei licențe poate afecta contractele și finanțarea chiar dacă persoana juridică continuă să existe.

Dosarul de licențiere nu trebuie tratat ca o formalitate anuală. El reflectă situația juridică, financiară, sportivă, administrativă și de infrastructură a clubului, iar declarațiile inexacte pot produce sancțiuni separate.

Ce verificăm de la început

Întrebarea juridică	Documentul sau reperul de verificat
Ce nivel de afiliere este necesar?	Asociație teritorială, federație națională și organism internațional
Care sunt criteriile licenței?	Sportive, juridice, financiare, personal și infrastructură
Care este calendarul?	Depunere, completare, control, decizie și apel
Cine certifică informația?	Conducere, auditor, autoritate și specialist
Ce efect are refuzul?	Eșalon, competiție, contracte și măsuri provizorii

17.1 Afilierea

Cererea de afiliere trebuie să demonstreze forma juridică, scopul sportiv, sediul, patrimoniul și conformitatea cu statutul federației. Organizația trebuie să cunoască drepturile de vot, cotizațiile, obligațiile de raportare și procedura de retragere.

Modificările de denumire, structură, sediu sau control pot necesita notificare ori aprobare. Continuitatea sportivă nu poate fi presupusă doar pentru că activitatea este preluată de o entitate apropiată.

17.2 Licențierea

Criteriile trebuie transformate într-un calendar intern cu responsabili și dovezi. Situațiile financiare, datoriile, contractele cu personalul, baza sportivă și sectorul juvenil trebuie urmărite pe tot parcursul sezonului.

Organizația trebuie să distingă documentul lipsă de neîndeplinirea criteriului. Completarea dosarului nu este întotdeauna permisă după termen, iar informația nouă poate fi tratată diferit în apel.

17.3 Decizia și calea de atac

Refuzul trebuie analizat prin raportare la competență, criteriu, probă și motivare. Termenul de apel este, de regulă, scurt. Clubul trebuie să solicite dosarul și să pregătească măsura provizorie dacă sezonul începe înainte de soluția finală.

Apelul nu trebuie construit numai pe impactul economic. El trebuie să arate îndeplinirea criteriului ori eroarea de procedură și să respecte limitele privind probele noi.

17.4 Integritatea informației

Persoanele care semnează declarații de licențiere trebuie să verifice sursa datelor. Ascunderea datoriilor, a litigiilor sau a relațiilor între entități poate produce sancțiuni și răspundere pentru conducere. Arhiva trebuie să permită verificarea ulterioară.

Rolul avocatului

Avocatul traduce criteriile în obligații verificabile, examinează documentele și protejează termenul de apel. El coordonează informația juridică cu experții financiari și tehnici fără a certifica date aflate în competența acestora.

Repere pentru practicienii dreptului

Reper	Verificarea profesională
Calificare	Procedură de afiliere, licențiere sau admitere într-o competiție.
Surse	Legea sportului, statutul federației, regulamentul de licențiere și manualul sezonului.
Procedură	Calendar, completări permise, inspecție, motivare, apel și eventuală măsură provizorie.
Probă	Dosarul depus, confirmarea de primire, registre, situații financiare și certificări.

De reținut

Licențierea se pregătește pe durata întregului sezon; la termen se depune rezultatul unui sistem de conformare, nu un dosar improvizat.

Surse și lecturi de aprofundare: [1], [18], [13]. Titlurile și linkurile oficiale se găsesc în anexa 4.

CAPITOLUL 18

18. Relațiile contractuale cu sportivii și personalul

Organizația sportivă alege forma contractuală după categoria legală a participantului și activitatea convenită. Contractul de activitate sportivă are un regim special, care nu poate fi folosit fără verificare pentru orice angajat administrativ ori furnizor al clubului.

Contractul funcționează împreună cu regulamentul intern, normele federației și procedurile medicale. Clauzele trebuie să fie executabile, proporționale și comunicate înainte de apariția unei abateri sau accidentări.

Ce verificăm de la început

Întrebarea juridică	Documentul sau reperul de verificat
Forma contractuală este permisă?	Categoria participantului, obiectul activității și regimul special din Legea nr. 69/2000
Contractul este complet?	Durată, servicii, plată, asigurare și încetare
Regulamentul intern a fost comunicat?	Versiune, limbă și dovadă
Accidentarea este reglementată?	Raportare, costuri, tratament, plată și revenire
Datele sunt protejate?	Dosar medical, acces și destinatari

18.1 Alegerea raportului juridic

Clubul identifică persoanele care pot încheia contract de activitate sportivă potrivit Legii nr. 69/2000 și anexei sale, apoi compară protecția și obligațiile cu cele ale contractului individual de muncă. Regimul fiscal independent din art. 14² este o derogare expresă; testul fiscal obișnuit bazat pe subordonare nu se aplică mecanic unui contract care intră în acest regim.

Pentru persoanele din afara cadrului special, se analizează forma legală corespunzătoare serviciului ori raportului de muncă. Licența federativă a antrenorului și autorizarea profesională a medicului au funcții proprii. Contractul nu înlocuiește niciuna dintre ele. Comparația detaliată a drepturilor se găsește în capitolul 4.

18.2 Arhitectura contractului

Obiectul, durata, remunerația, bonusurile, programul, disciplina, imaginea, confidențialitatea și încetarea trebuie să fie coerente. Documentele anexate trebuie identificate prin titlu și dată. Clubul trebuie să ofere un exemplar semnat și să păstreze dovada comunicării.

Opțiunile de prelungire și penalitățile trebuie să urmărească un interes legitim și să păstreze echilibrul. O clauză greu de aplicat poate produce falsă siguranță și costuri suplimentare.

18.3 Accidentarea și asigurarea

Clubul stabilește traseul medical, furnizorii, procedura de urgență și dreptul la a doua opinie. Contractul trebuie să precizeze efectul accidentării asupra plății și duratei, fără a transfera abuziv riscul inerent practicării sportului asupra sportivului.

Polițele se verifică după riscuri, limite, teritoriu, competiții și excluderi. Personalul trebuie să cunoască termenul și documentele pentru notificarea daunei.

18.4 Disciplina contractuală

Pentru salariați, art. 249 Codul muncii interzice amenzile disciplinare, iar sancțiunile legal permise necesită procedura corespunzătoare. Clubul nu poate aplica o amendă contractuală doar pentru că aceasta apare în regulamentul intern semnat de jucător.

În contractele de activitate sportivă, sancțiunile, despăgubirile și reținerile se verifică în raport cu legea, clauzele și regulile federative. Se comunică fapta și temeiul și se permite apărarea. Disputa asupra unei creanțe a clubului nu se rezolvă prin oprirea arbitrară a tuturor plăților către sportiv.

18.5 Încetarea și predarea

La încetare se clarifică plata, documentele sportive, echipamentul, datele, locuința, imaginea și confidențialitatea. Un acord de încetare trebuie să identifice exact drepturile stinse și pe cele care supraviețuiesc.

18.6 Controlul periodic al dosarelor contractuale

La început de sezon, clubul verifică datele de expirare, opțiunile și termenele lor de exercitare, sumele nete și brute și concordanța dintre contract și sistemul federativ. Responsabilul administrativ trebuie să știe ce notificări produc efecte juridice și cine are puterea să le semneze.

Dosarul medical și cel contractual se coordonează fără acces nejustificat la toate datele de sănătate. Polițele se verifică pentru fiecare sportiv inclus, nu doar prin existența unui contract-cadru cu asigurătorul. La plecare se confirmă soldul, actele sportive și drepturile care rămân în vigoare, evitând declarațiile de stingere care contrazic plățile efective.

Rolul avocatului

Avocatul alege instrumentul juridic potrivit, armonizează contractul cu regulamentele și testează scenariile de accidentare, neplată și încetare. Revizuirea trebuie repetată când se schimbă legea, regulamentul sau nivelul competițional.

Repere pentru practicienii dreptului

Reper	Verificarea profesională
Calificare	Raport de muncă, activitate sportivă sau servicii independente, după fapte și lege.
Surse	Legea sportului, Codul muncii, Codul civil, modelul-cadru și regulamentele federației.
Conformare	Înregistrări, fiscalitate, asigurare, sănătate și securitate, date și licențe profesionale.
Probă	Contracte, acte adiționale, pontaje sau convocări, plăți, fișe medicale și proceduri comunicate.

De reținut

Contractul bun descrie relația reală și răspunde situațiilor dificile înainte ca ele să apară: accidentare, neplată, conflict și încetare.

Surse și lecturi de aprofundare: [1], [2], [3], [4], [9]. Titlurile și linkurile oficiale se găsesc în anexa 4.

CAPITOLUL 19

19. Academiile, formarea sportivilor și protecția minorilor

Academia lucrează într-un spațiu juridic în care pregătirea sportivă, educația, protecția copilului și relația cu familia se suprapun. Selectarea talentului nu diminuează obligația de siguranță și nici dreptul minorului de a fi informat și ascultat.

Organizația trebuie să definească raportul dintre academie și club, criteriile de acces, taxele, legitimarea și ieșirea din program. Promovarea nu trebuie să creeze așteptări garantate privind cariera profesionistă.

Ce verificăm de la început

Întrebarea juridică	Documentul sau reperul de verificat
Cine contractează cu familia?	Academia, clubul sau ambele, cu obligații distincte
Personalul este verificat?	Calificare, cazier, formare și reguli de conduită
Există procedură de safeguarding?	Raportare, persoană responsabilă și protecție împotriva represaliilor
Programul protejează educația și sănătatea?	Școală, odihnă, transport și medical
Cum încetează participarea?	Retragere, excludere, taxe și documente sportive

19.1 Contractul cu familia

Documentul trebuie să indice serviciile, programul, costurile, echipamentul, transportul, competițiile și condițiile de rambursare. Regulamentul intern și politica de protecție a minorului trebuie comunicate înainte de înscriere.

Dacă participarea este gratuită sau finanțată, condițiile nu trebuie să permită recuperarea arbitrară a unor sume la plecare. Orice pretenție privind formarea trebuie să aibă un temei legal ori regulamentar distinct de taxele educaționale.

19.2 Protecția și raportarea incidentelor

Academia stabilește reguli pentru vestiare, transport, deplasări, cazare, comunicare individuală și utilizarea imaginilor. Persoana responsabilă de protecția minorilor trebuie cunoscută copiilor și părinților.

Sesizarea se înregistrează, se evaluează fără întârziere și se direcționează către autorități când legea o cere. Ancheta internă nu poate bloca obligația de raportare și trebuie să protejeze atât copilul, cât și corectitudinea procedurii.

19.3 Educație, sănătate și accidentare

Volumul de pregătire trebuie corelat cu vârsta și școala. Absențele, relocarea și cazarea impun o coordonare documentată cu familia. Deciziile medicale se iau de persoane calificate, iar revenirea nu trebuie condiționată de presiunea selecției.

Polița și protocolul pentru accidentare trebuie explicate. Familia trebuie să primească documentele medicale și informația necesară continuării tratamentului dacă minorul părăsește programul.

19.4 Selecția și excluderea

Criteriile sportive pot presupune apreciere profesională, dar procesul trebuie să fie nediscriminatoriu și coerent. Excluderea disciplinară urmează procedura, iar retragerea din motive sportive trebuie comunicată cu respectarea contractului și a demnității copilului.

19.5 Fotbalul și formarea

Academiile de fotbal trebuie să coreleze legitimarea, pașaportul jucătorului, protecția minorilor și eventualele recompense de formare. Niciun mecanism de formare nu justifică împiedicarea nelegală a copilului de a continua activitatea în altă structură.

19.6 Mobilitatea juniorului și raporturile cu familia

Academia trebuie să separe contractul de servicii încheiat cu familia de legitimarea sportivă. Dacă încasează taxe, dovada și beneficiarul acestora pot fi relevante pentru mecanismul art. 4 RSTJF. Retenția documentelor sau condiționarea neformalizată a plecării de o sumă stabilită discreționar amplifică riscul de litigiu.

Regulile privind plecarea fără acord și primul contract după 16 ani sunt explicate în capitolul 2. Din perspectiva clubului, sunt esențiale calendarul ofertelor, dovada comunicării, școlarizarea și justificarea costurilor. O clauză privind contractul la ieșirea din juniorat trebuie citită împreună cu limitele de durată și condițiile mecanismului intern, nu folosită ca blocaj automat.

19.7 Compensația internă de formare și documentele de calcul

Compensația FRF de formare se analizează potrivit art. 21 RSTJF, în redactarea aplicabilă evenimentului. Schimbarea statutului din amator în profesionist până la vârsta prevăzută de regulament constituie un declanșator important; simplul transfer al amatorului la alt club, cu păstrarea statutului de amator, nu produce automat această obligație.

Modificările din 2025 raportează calculul relevant la categoria sau punctajul clubului formator și la ultimul proces de evaluare ori clasificare finalizat. Se identifică beneficiarul eligibil și perioada efectivă de legitimare ca amator. Nu se confundă această grilă cu sumele de 400, 700 și 1.000 lei din procedura de încetare a legitimării.

Categoria clubului formator	Reper anual în lei
Structură Bronze	2.500

Categoria clubului formator	Reper anual în lei
Structură Silver	3.500
Structură Gold	5.000
Academie cu cel mult 20 de puncte	7.000
Academie cu 21-60 de puncte	8.500
Academie cu 61-80 de puncte	10.000
Academie cu peste 80 de puncte	12.500

Grila se citește cu modificarea FRF din 18 iulie 2025 și clasificarea efectivă a fiecărui beneficiar. Pentru perioade incomplete se proporționalizează potrivit regulamentului, iar pentru anii de formare 6-10 se aplică reducerea prevăzută de acesta. Nu se multiplică un tarif unic asupra tuturor anilor fără verificarea vârstei, statutului și perioadelor.

Exemplu de calcul, presupunând că toate condițiile de acordare sunt îndeplinite: trei ani compleți eligibili la o academie încadrată în categoria de peste 80 de puncte conduc, la reperul de 12.500 lei/an, la 37.500 lei. Exemplul explică formula; nu stabilește că orice plecare a unui junior generează această creanță.

Dosarul cuprinde istoricul legitimărilor, statutul de amator pentru perioadele revendicate, clasificarea, data trecerii la profesionism și calculul scadenței. Art. 25 RSTJF tratează separat prescripția cererii privind compensația: termenul de doi ani de la scadență nu se confundă cu intervalul de vârstă pentru care se recunoaște formarea.

Rolul avocatului

Avocatul verifică documentele cu familia, politica de protecție, fluxul sesizărilor și temeiul oricărei taxe ori restricții. El trebuie să trateze interesul copilului ca reper juridic, nu doar ca declarație de principiu.

Repere pentru practicienii dreptului

Reper	Verificarea profesională
Calificare	Servicii sportive și educaționale, legitimare, protecția copilului și eventuală cazare.
Surse	Codul civil, Legea nr. 272/2004, Legea sportului și regulamentele privind minorii.
Proceduri	Safeguarding, incident, accidentare, date, imagine, selecție și excludere.
Probă	Contracte, consimțăminte, evidența personalului, prezențe, rapoarte și comunicări cu familia.

De reținut

Într-o academie, performanța este un obiectiv; siguranța, educația și interesul copilului sunt condiții ale întregii activități.

Surse și lecturi de aprofundare: [5], [1], [3], [16], [9], [26], [27], [28], [29]. Titlurile și linkurile oficiale se găsesc în anexa 4.

CAPITOLUL 20

20. Transferuri, agenți și operațiuni între organizații

Din perspectiva clubului, un transfer este o operațiune juridică, sportivă și financiară. Due diligence-ul trebuie să verifice dreptul celeilalte părți de a dispune, situația contractului sportivului, rolul agentului, plățile conexe și posibilitatea reală de înregistrare.

Deciziile luate sub presiunea închiderii perioadei de transfer trebuie pregătite prin proceduri standard. Listele de verificare și matricea aprobărilor permit clubului să acționeze rapid fără a ignora riscurile esențiale.

Ce verificăm de la început

Întrebarea juridică	Documentul sau reperul de verificat
Cine deține drepturile contractuale?	Contract, mandat și autoritatea semnatarului
Sportivul consimte?	Contract personal și informare completă
Agentul este autorizat?	Licență, client, reprezentare multiplă și remunerație
Ce plăți sunt datorate?	Transfer, împrumut, formare, solidaritate, taxe și condiții
Înregistrarea este posibilă?	Fereastră, locuri, permis, minor și sisteme

20.1 Verificarea operațiunii

Clubul examinează contractul existent, notificările, litigiile, sancțiunile, istoricul medical în limitele legii și eligibilitatea. Informația furnizată de agent se confirmă din surse oficiale și direct cu părțile.

Pentru transferul internațional, documentele și datele din sistemele FIFA trebuie să fie concordante. Identitatea reală a plătitorului și beneficiarului se verifică înainte de inițierea plății.

20.2 Contractele corelate

Acordul între cluburi, contractul sportivului și contractele de reprezentare trebuie să descrie aceeași cronologie. Condițiile suspensive, examenul medical, aprobările și consecințele eșecului nu trebuie să se contrazică.

La împrumut se stabilesc salariul, convocarea, tratamentul, folosirea sportivului, revenirea și opțiunea. Clauzele care afectează selecția sportivă sau integritatea competiției necesită o analiză suplimentară.

20.3 Agentul și conflictul

Clubul verifică licența și mandatul agentului, serviciile prestate și reprezentarea altor părți. Plata nu trebuie autorizată numai pe baza participării la o conversație. Contractul, factura și dovada serviciului trebuie să corespundă.

Informațiile despre conflict și consimțămintele nu înlocuiesc interdicțiile aplicabile. În fotbal se verifică FFAR, normele naționale și situația juridică la data serviciului.

20.4 Aprobările interne și trasabilitatea

Clubul stabilește cine aprobă valoarea, condițiile, comisionul și plata. Versiunea finală trebuie blocată înainte de semnare, iar modificările ulterioare consemnate prin act. Conversațiile din aplicații nu trebuie să fie singura evidență a negocierii.

20.5 Pașaportul electronic și FIFA Clearing House

FIFA Clearing House facilitează plățile recompenselor de formare acoperite de regulament. Procesul pornește de la identificarea evenimentului, continuă cu pașaportul electronic al jucătorului, EPP, și determinarea alocării, apoi cu verificările de conformitate și transferul fondurilor. FCH nu este contul prin care se plătesc automat salariile, toate indemnizațiile de transfer ori toate comisioanele agenților.

Clubul formator trebuie să verifice perioadele, statutul și categoria înscrise în pașaport și să răspundă în termenul din notificarea de revizuire. O eroare nesemnalată poate afecta alocarea. Beneficiarul trebuie să poată demonstra identitatea juridică și contul bancar, iar neîndeplinirea cerințelor de conformitate poate întârzia distribuirea.

O obiecție la istoric, o contestație împotriva determinării FIFA și o problemă de plată au obiecte diferite. Se identifică actul care poate fi atacat și termenul său. Estimarea realizată cu un calculator de recompense nu este o hotărâre asupra dreptului clubului și nu justifică omiterea procedurii EPP.

20.6 Controlul operațiunii și al beneficiarului plății

Înainte de semnarea se verifică puterile reprezentanților, situația contractuală a jucătorului, mandatul agentului și beneficiarul fiecărei plăți. O schimbare de cont comunicată pe e-mail se confirmă independent. Plățile către o societate a unui terț, fără obligație și serviciu identificabile, pot crea riscuri fiscale, de fraudă și de încălcare a regulilor sportive.

Acordurile de finanțare și de comision se verifică și prin prisma art. 18bis-18ter RSTP. Pentru transferuri succesive se documentează rațiunea sportivă și economică, astfel încât o înregistrare intermediară să nu mascheze eludarea regulilor privind minorii, formarea ori influența terților. Aceste verificări completează, nu înlocuiesc, consimțământul sportivului.

Rolul avocatului

Avocatul efectuează verificarea juridică, corelează documentele și condițiile și confirmă traseul de aprobare și înregistrare. El trebuie să semnaleze interesele divergente și să evite reprezentarea incompatibilă.

Repere pentru practicienii dreptului

Reper	Verificarea profesională
Calificare	Transfer definitiv sau temporar, contract cu sportivul, mandat și plăți regulamentare.
Surse	Dreptul contractelor, regulamentele federației, FFAR și mecanismele Clearing House.
Due diligence	Contract, litigii, eligibilitate, licență agent, beneficiar real și dreptul de semnătură.
Probă	Aprobări, versiuni, confirmări din sistem, facturi, ordine de plată și corespondență.

De reținut

Viteza unui transfer nu justifică scurtarea verificării; o procedură pregătită din timp permite și rapiditate, și control.

Surse și lecturi de aprofundare: [3], [13], [14], [17], [18], [29], [31]. Titlurile și linkurile oficiale se găsesc în anexa 4.

CAPITOLUL 21

21. Sponsorizarea, imaginea și activitatea comercială

Veniturile comerciale ale organizației sportive provin din relații care trebuie delimitate: sponsorizare, publicitate, licență de marcă, servicii, bilete, drepturi media și ospitalitate. Denumirea aleasă de părți nu înlocuiește calificarea juridică și fiscală a prestațiilor reale.

Clubul trebuie să știe ce drepturi poate acorda asupra propriei mărci, competiției și imaginii sportivilor. Un pachet comercial nu poate promite drepturi pe care clubul nu le deține sau care sunt rezervate federației ori organizatorului.

Ce verificăm de la început

Întrebarea juridică	Documentul sau reperul de verificat
Care este natura contractului?	Sponsorizare, publicitate, licență, servicii sau combinație
Ce drepturi deține clubul?	Marcă, imagine colectivă, conținut, bilete și spații
Există exclusivități?	Categorie, teritoriu, competiție și perioadă
Ce prestații sunt măsurabile?	Afișaj, apariții, conținut, ospitalitate și raportare
Ce se întâmplă la anulare?	Accidentare, retrogradare, competiție anulată și forță majoră

21.1 Calificarea relației comerciale

Sponsorizarea urmărește susținerea unei activități și are un regim legal propriu. Publicitatea și serviciile presupun contraprestații comerciale definite. Un contract poate include mai multe componente, care trebuie descrise și tratate corespunzător contabil și fiscal.

Beneficiile în natură, produsele și premiile trebuie evaluate și documentate. Persoana care aprobă contractul verifică și condițiile impuse de finanțatorii publici ori de competiție.

21.2 Inventarul drepturilor

Înainte de ofertă, clubul inventariază mărcile, spațiile, echipamentul, biletele, conținutul și drepturile de imagine. Pentru sportivi se verifică acordurile individuale și limita utilizării colective. Federația ori liga poate rezerva anumite poziții și categorii.

Dreptul de sublicențiere, aprobarea creativă și utilizarea după încetare se stabilesc expres. Arhiva trebuie să păstreze materialele aprobate și perioada campaniei.

21.3 Exclusivitatea și conflictele

Categoria exclusivă trebuie definită suficient de precis pentru a evita blocarea neintenționată a altor parteneriate. Conflictul cu sponsorul sportivului, al echipei, al federației sau al evenimentului se verifică înainte de semnare.

Contractul stabilește o procedură pentru produse noi, schimbări de brand și parteneri concurenți. O interdicție generală poate fi disproporționată și dificil de administrat.

21.4 Protecția datelor și comunicarea

Transferul bazelor de suporterii către sponsor necesită un temei și o informare clară. Sponsorul nu devine automat împuternicit; rolul său potrivit GDPR depinde de cine stabilește scopul și mijloacele prelucrării.

Campaniile cu minori, concursurile și conținutul despre sănătatea sportivilor necesită garanții suplimentare. Comunicarea de criză trebuie coordonată, fără a ascunde informații pe care legea ori regulamentul obligă organizația să le publice.

21.5 Încetarea și protecția reputației

Clauzele de conduită trebuie să definească evenimentele relevante, procedura de verificare și remediile proporționale. Simpla apariție a unei acuzații nu trebuie confundată cu constatarea unei fapte. Părțile pot prevedea suspendarea temporară a campaniei și obligația de consultare.

21.6 Separarea sponsorizării de serviciile comerciale

Organizația verifică mai întâi eligibilitatea beneficiarului conform Legii nr. 32/1994. Un club organizat ca societate comercială nu devine beneficiar eligibil al sponsorizării doar pentru că desfășoară sport; publicitatea și celelalte operațiuni comerciale au instrumente proprii. O asociație poate avea contracte de naturi diferite, dar trebuie să le califice și documenteze distinct.

Bugetul proiectului, bunurile primite și dovada utilizării lor trebuie să corespundă contractului. Dacă partenerul cumpără în realitate un pachet publicitar, acesta nu se ascunde într-o sponsorizare pentru obținerea unui tratament fiscal. În același timp, promovarea numelui sponsorului permisă de lege nu se califică automat drept publicitate comercială numai pentru că este vizibilă.

Când sprijinul este plătit direct sportivului, se coordonează obligațiile clubului și ale terțului. Calificarea unei plăți drept remunerație sportivă depinde de conținut și de părți, după analiza din capitolul 12. Clubul nu trebuie să construiască o ofertă globală pe sume pe care o altă persoană le poate retrace fără o obligație clară.

Rolul avocatului

Avocatul califică prestațiile, verifică titularul drepturilor, exclusivitățile și compatibilitatea cu contractele sportivilor și ale competiției. El formulează mecanisme pentru situațiile în care calendarul sau reputația se schimbă.

Repere pentru practicienii dreptului

Reper	Verificarea profesională
Calificare	Sponsorizare, publicitate, licență, servicii și prelucrare de date, separat pe prestații.
Surse	Legea sponsorizării, Codul civil, GDPR, legislația fiscală și regulamentele sportive.
Drepturi	Titular, întindere, sublicențiere, exclusivitate, aprobare și supraviețuire după încetare.
Probă	Inventar, raport de expunere, materiale aprobate, livrabile, facturi și statistici.

De reținut

Clubul poate comercializa numai drepturile pe care le deține și trebuie să poată demonstra fiecare prestație promisă sponsorului.

Surse și lecturi de aprofundare: [8], [3], [9], [1]. Titlurile și linkurile oficiale se găsesc în anexa 4.

CAPITOLUL 22

22. Obligațiile legale și conformarea organizației sportive

Conformarea nu este un dosar unic, ci un sistem care leagă registrul organizației, contractele, fiscalitatea, protecția datelor, siguranța, integritatea și raportările federative. Responsabilitatea trebuie distribuită, însă conducerea păstrează obligația de supraveghere.

O organizație mică poate utiliza proceduri proporționale, fără a renunța la evidența minimă. Calendarul obligațiilor, persoanele responsabile și dovada îndeplinirii sunt mai importante decât politici elaborate care nu sunt aplicate.

Ce verificăm de la început

Întrebarea juridică	Documentul sau reperul de verificat
Există un calendar de conformare?	Termen, responsabil, verificador și dovadă
Registrele sunt actualizate?	Persoană juridică, structură sportivă, membri și beneficiari
Contractele și plățile sunt controlate?	Aprobări, fiscalitate, facturi și scadențe
Datele și incidentele sunt gestionate?	Acces, securitate, răspuns și notificare
Obligațiile federative sunt urmărite?	Afilieri, licență, integritate și raportări

22.1 Harta obligațiilor

Organizația inventariază obligațiile în funcție de forma juridică, angajați, sportivi, finanțare, activitate economică și afiliere. Fiecare obligație primește un termen, un responsabil și o dovadă de închidere. Modificarea legii ori regulamentului trebuie transpusă în procese interne.

Consultantul extern poate asista, dar organizația trebuie să păstreze accesul la documente și să verifice îndeplinirea. Depunerea unei declarații și achitarea obligației sunt pași distincti.

22.2 Protecția datelor și securitatea

Cluburile prelucrează date de identificare, performanță, localizare și sănătate. Rolurile, scopurile, accesul și duratele se stabilesc pe fiecare flux. Platformele de analiză și aplicațiile sportivilor trebuie evaluate înainte de importul datelor.

Incidentul de securitate se înregistrează și se evaluează imediat. Organizația decide notificarea potrivit legii și păstrează motivarea, inclusiv atunci când concluzionează că nu este necesară notificarea.

22.3 Integritate și prevenirea faptelor ilicite

Regulile privind pariurile, manipularea competițiilor, corupția, hărțuirea și discriminarea trebuie comunicate și însoțite de canale de raportare. Nu este suficientă o declarație etică; încălcările cu consecințe juridice ori disciplinare necesită competență, procedură și protecția persoanelor implicate.

Clubul trebuie să separe verificarea inițială de ancheta disciplinară și să sesizeze autoritățile când legea o cere. Confidențialitatea protejează procedura, dar nu poate fi folosită pentru ascunderea faptelor.

22.4 Finanțarea și utilizarea fondurilor

Fondurile publice, sponsorizările, cotizațiile și veniturile comerciale pot avea destinații și cerințe de raportare diferite. Cheltuiala trebuie legată de contract, aprobare, document justificativ și sursa de finanțare.

Tranzacțiile cu persoane afiliate, avansurile și rambursările necesită control suplimentar. Conducerea trebuie să evite amestecul dintre patrimoniul organizației și cel personal.

22.5 Auditul periodic

Cel puțin anual și înaintea licențierii, organizația revizuieste contractele, litigiile, polițele, datele din registre și termenele. Constatările trebuie transformate în acțiuni cu responsabili și date de remediere.

22.6 Verificarea agenției și a facturii

Licența FIFA identifică persoana autorizată să presteze serviciile de agent. Societatea sau forma profesională prin care se organizează activitatea se analizează separat: contractul, factura, persoana care a negociat și beneficiarul contului trebuie să fie compatibile. Un angajat fără licență nu dobândește dreptul de a negocia servicii rezervate numai pentru că lucrează într-o agenție.

Într-o operațiune internațională se verifică rezidența fiscală, eventualele rețineri la sursă și regimul TVA, cu documente actuale și fără procente standard aplicate oricărei plăți. Verificarea fiscală nu validează un serviciu fictiv și nici o convenție contrară regulamentelor sportive. Pentru operațiuni suspecte se păstrează documentele și se analizează obligațiile legale aplicabile, fără a presupune că orice club are automat toate obligațiile unei entități raportoare.

Rolul avocatului

Avocatul creează harta juridică, verifică politicile și incidentele și coordonează remediile cu contabilul, responsabilul de date și conducerea. El trebuie să diferențieze obligația legală de recomandarea de bună practică.

Repere pentru practicienii dreptului

Reper	Verificarea profesională
Arii	Corporativ, contractual, muncă, fiscal, date, siguranță, integritate și raportări federative.
Control	Responsabil, vericator, termen, evidență și escaladare pentru fiecare obligație.
Incident	Conservare, evaluare, măsură urgentă, notificare și remediere, fără prejudicarea răspunderii.
Probă	Registre, politici comunicate, rapoarte, contracte, extrase și confirmări de depunere.

De reținut

Conformarea devine eficientă când fiecare obligație are un titular, un termen și o dovadă verificabilă.

Surse și lecturi de aprofundare: [1], [6], [7], [9], [8], [14]. Titlurile și linkurile oficiale se găsesc în anexa 4.

CAPITOLUL 23

23. Puterea disciplinară și procedurile interne

Organizația sportivă poate aplica disciplina numai în limitele competenței conferite de lege, statut, contract și regulamente. Protejarea ordinii și integrității competiției nu elimină dreptul persoanei de a cunoaște acuzația și de a fi ascultată.

Procedura trebuie proiectată înaintea incidentului. Separarea funcțiilor de sesizare, investigație și decizie reduce riscul de părtinire și permite organizației să acționeze rapid fără concluzii premature.

Ce verificăm de la început

Întrebarea juridică	Documentul sau reperul de verificat
Există temei pentru abatere?	Normă în vigoare și comunicată
Cine este competent?	Organ de investigație, primă instanță și apel
A fost persoana informată?	Fapte, norme, probe și posibile sancțiuni
Poate formula apărare?	Termen, acces la dosar, audiere și reprezentare
Decizia este motivată?	Constatări, probe, încadrare, proporționalitate și cale de atac

23.1 Temeiul și competența

Abaterea și sancțiunea trebuie prevăzute într-o normă aplicabilă. Organizația verifică dacă persoana era supusă regulamentului și dacă organul are competență asupra faptei și perioadei. Regulile noi nu se aplică retroactiv în defavoarea persoanei.

Măsurile administrative, selecția sportivă și sancțiunile disciplinare trebuie diferențiate. Denumirea aleasă nu poate evita garanțiile unei proceduri care produce, în substanță, un efect punitiv.

23.2 Investigația

Sesizarea se înregistrează, se conservă probele și se verifică eventualele conflicte. Persoana care strânge informații nu trebuie să promită confidențialitate absolută dacă datele trebuie comunicate pentru apărare ori autorităților.

Măsura provizorie trebuie să aibă temei, durată și posibilitate de contestare. Ea protejează o investigație sau o persoană, dar nu reprezintă constatarea vinovăției.

23.3 Audiarea și decizia

Notificarea descrie suficient faptele și normele. Accesul la probe poate fi adaptat pentru protejarea minorilor ori a datelor, fără a goli dreptul la apărare. Audiarea trebuie consemnată.

Decizia răspunde apărărilor esențiale, indică probele și explică sancțiunea. Comunicarea cuprinde calea de atac, termenul și organismul competent.

23.4 Apelul și executarea

Organul de apel trebuie să îndeplinească cerințele de independență prevăzute de sistem. Regulamentul precizează dacă apelul suspendă executarea și în ce condiții pot fi depuse probe noi.

Organizația ține evidența sancțiunilor și a expirării lor, limitând accesul la persoanele autorizate. Publicarea se face numai în temeiul regulii aplicabile și cu respectarea proporționalității.

23.5 Separarea sancțiunii de recuperarea unui prejudiciu

O abatere disciplinară, o creanță de despăgubire și o măsură tehnică nu se suprapun. Organizația trebuie să arate ce competență exercită, în ce procedură și cu ce teme. Un cuantum prevăzut într-un regulament nu autorizează în orice regim reținerea din remunerație.

Pentru salariați, se respectă interdicția amenzilor disciplinare și procedura Codului muncii. Pentru ceilalți participanți, sancțiunile se raportează la contract și regulament în limitele legii. Procesul-verbal al audierii, probele comunicate, motivarea și dovada comunicării trebuie păstrate, deoarece validitatea sancțiunii se poate discuta separat de existența faptei.

Rolul avocatului

Avocatul poate proiecta regulamentul și poate asista organul procedural, însă rolul său trebuie delimitat pentru a evita amestecul dintre investigație, acuzare și decizie. În cauzele sensibile, independența externă poate fi necesară.

Repere pentru practicienii dreptului

Reper	Verificarea profesională
Legalitate	Normă accesibilă, competență, aplicare temporală și sancțiune previzibilă.
Garanții	Informare, acces la dosar, apărare, imparțialitate, motivare și apel.
Măsuri	Provizoriu și definitiv se disting prin scop, standard, durată și cale de contestare.
Probă	Sesizare, registru, acte de investigație, înregistrarea audierii și dovada comunicării.

De reținut

Autoritatea disciplinară este credibilă atunci când procedura protejează simultan integritatea sportului și dreptul la apărare.

Surse și lecturi de aprofundare: [1], [3], [18], [19]. Titlurile și linkurile oficiale se găsesc în anexa 4.

CAPITOLUL 24

24. Litigii, arbitraj și gestionarea riscului juridic

Organizația trebuie să identifice litigiul înainte ca acesta să devină o cerere: neplată, accidentare, excludere, transfer, licență, alegeri sau sancțiuni. Un registru al riscurilor și al notificărilor permite conservarea probelor și alegerea unei soluții proporționale.

Negocierea, medierea, procedura internă, arbitrajul și instanța nu sunt etape obligatoriu succesive. Alegerea depinde de jurisdicție, urgență, relația care trebuie păstrată și posibilitatea de executare.

Ce verificăm de la început

Întrebarea juridică	Documentul sau reperul de verificat
Care este obiectul și valoarea?	Pretenție, măsură sportivă și impact operațional
Unde se judecă?	Clauză, regulament, lege și dimensiune internațională
Ce termen curge?	Notificare, contestație, apel și prescripție
Este necesară o măsură urgentă?	Competiție, licență, transfer și conservarea probei
Cum se execută soluția?	Bunuri, recunoaștere, sancțiuni sportive și jurisdicție

24.1 Prevenția și dosarul de litigiu

La prima notificare se deschide un dosar cu cronologie, contracte, regulamente, comunicări și responsabili. Organizația emite o instrucțiune de conservare a documentelor și limitează declarațiile necoordonate.

Rezerva contabilă, notificarea asigurătorului și informarea conducerii se analizează separat. Recunoașterea unei obligații nu trebuie făcută accidental într-un răspuns operațional.

24.2 Alegerea forumului

Clauza și regulamentul se citesc împreună. Pentru arbitraj este necesar un consimțământ valabil, iar întinderea sa trebuie să acopere litigiul și părțile. În sistemele federative se verifică epuizarea căilor interne.

Competența FIFA sau CAS nu rezultă din simpla legătură cu fotbalul ori sportul. Categoria litigiului, dimensiunea internațională și textele aplicabile trebuie demonstrate.

24.3 Strategia și costul

Organizația definește obiectivul: încasare, menținerea participării, anularea deciziei, protejarea unui drept sau închiderea relației. Bugetul trebuie să includă taxe, traduceri, experți, audieri și executare.

O tranzacție trebuie să fie autorizată de organul competent și să trateze toate efectele: bani, acte sportive, confidențialitate, renunțări, taxe și jurisdicția pentru executare.

24.4 Arbitrajul sportiv

Arbitrajul oferă specializare și un cadru internațional, dar presupune reguli stricte și control judiciar limitat. Sediul, limba, numirea arbitrului, legea aplicabilă și costurile trebuie cunoscute înaintea semnării clauzei.

În apelul la CAS, termenul din statut sau regulament este esențial. Declarația de apel și memoriul de apel pot avea funcții și termene distincte. Organizația trebuie să păstreze decizia și dovada comunicării.

24.5 Învățarea după litigiu

După închiderea cauzei, organizația identifică problema de sistem: clauză neclară, plată necontrolată, dosar incomplet sau procedură defectuoasă. Concluzia se transformă într-o modificare de model intern, instruire sau control, fără divulgarea datelor confidențiale.

24.6 Hotărârea favorabilă și recuperarea efectivă

După hotărâre se înregistrează obligația concretă, scadența, dobânda și procedura de executare. În sistemul FRF, art. 37 RSTJF prevede demersul creditorului și mecanismul disciplinar pentru neexecutare. Plata parțială și acordul de eșalonare trebuie documentate, iar eșalonarea trebuie să precizeze efectele asupra procedurii și consecințele unei noi întârzieri.

În sistemul FIFA, art. 24 RSTP reglementează consecințele neplății sumelor stabilite și termenul de 45 de zile, cu regulile sale de suspendare a curgerii la solicitarea valabilă a motivării și la apelul la CAS. Se urmărește textul hotărârii și se confirmă primirea banilor, nu doar transmiterea ordinului de plată.

Sanctiunea sportivă nu este echivalentă cu executarea silită asupra bunurilor și nu garantează recuperarea dacă debitorul nu are patrimoniu. În insolvență, creditorul trebuie să folosească și procedura legală relevantă. O convenție de tranzacție va preciza principalul, accesoriile, garanțiile, scadențele și dacă renunțarea la drepturi operează numai după plata efectivă.

Rolul avocatului

Avocatul oferă conducerii o evaluare realistă a competenței, șanselor, costului și efectului practic. El trebuie să distingă poziția juridică de decizia comercială și să documenteze autoritatea pentru orice tranzacție.

Repere pentru practicienii dreptului

Reper	Verificarea profesională
Analiză	Părți, obiect, jurisdicție, lege, termen, probă, măsură urgentă și executare.
Forum	Comisie internă, arbitraj național, FIFA, CAS sau instanță, fără prezumții bazate pe etichetă.
Cost	Taxe, avocați, experți, traduceri, deplasare și risc de cheltuieli către adversar.
Închidere	Hotărâre, tranzacție, executare și lecție instituțională documentată.

De reținut

Gestionarea litigiului începe cu jurisdicția, termenul și proba; strategia se alege abia după ce aceste trei elemente sunt sigure.

Surse și lecturi de aprofundare: [3], [4], [15], [19], [18], [26], [29], [30]. Titlurile și linkurile oficiale se găsesc în anexa 4.

CAPITOLUL 25

25. Sistemul instituțional, juridic și jurisdicțional al fotbalului

Fotbalul este organizat pe niveluri interdependente: cluburi și ligi, asociații naționale, confederații și FIFA. Fiecare nivel adoptă norme și exercită competențe definite. Relația cu dreptul național, dreptul Uniunii Europene și arbitrajul CAS face sistemul deosebit de bogat pentru studiul dreptului sportului.

Acest capitol nu transformă regulile fotbalului în drept comun pentru alte sporturi. El prezintă un model instituțional matur, din care alte ramuri pot prelua, cu adaptare, mecanisme de evidență, licențiere, soluționare a litigiilor și protejare a formării.

Ce verificăm de la început

Întrebarea juridică	Documentul sau reperul de verificat
La ce nivel se află raportul?	Club, FRF, UEFA, FIFA ori competiție internațională
Ce organism are competență?	Executiv, disciplinar, licențiere, Football Tribunal sau CAS
Ce normă prevalează?	Lege imperativă, statut, regulament și regulă a competiției
Există dimensiune europeană?	Circulație, concurență, servicii și date
Ce schimbări sunt în curs?	RSTP 2027, FFAR și regulamente naționale

25.1 Piramida instituțională

FIFA reunește asociațiile naționale și reglementează competițiile și raporturile internaționale atribuite. Confederațiile organizează nivelul continental. FRF administrează fotbalul afiliat în România, iar ligile și asociațiile teritoriale exercită atribuțiile conferite.

Clubul aderă la sistem prin afiliere și acceptă obligațiile statutare. Competența fiecărui organism trebuie citită din actul său constitutiv și din regulament, nu dedusă numai din poziția ierarhică.

25.2 Producerea și aplicarea normelor

Statutele stabilesc arhitectura și competențele, iar regulamentele detaliază transferurile, disciplina, licențierea, agenții și competițiile. Circularele și ghidurile pot explica aplicarea, dar forța lor juridică trebuie verificată.

Modificările trebuie analizate temporal. Cluburile au nevoie de o procedură de urmărire și implementare, iar practicienii trebuie să păstreze versiunile istorice folosite în dosare.

25.3 Sistemul jurisdicțional

La nivel național, comisiile FRF soluționează categoriile prevăzute de statut și regulamente. La nivel internațional, Football Tribunal include camere specializate pentru litigiile atribuite de regulile FIFA. Organismele disciplinare soluționează abaterile proprii.

CAS asigură, în condițiile statutelor și regulamentelor, controlul arbitral prin apel. Instanțele statale păstrează competențele conferite de lege și rolul de control permis asupra arbitrajului. Pentru fiecare cauză trebuie desenat traseul concret, nu folosită o schemă universală.

25.4 Controlul prin dreptul statal și al Uniunii

Regulile FIFA produc efecte economice și profesionale și pot fi examinate prin dreptul concurenței, libera circulație, serviciile, protecția datelor și drepturile procedurale. Cauzele Diarra și RRC Sports arată dialogul dintre autonomia sportivă și controlul CJUE.

Controlul nu elimină nevoia unor reguli comune, dar impune justificarea lor prin obiective legitime și măsuri coerente și proporționale. Acest test este relevant și pentru alte sporturi care dezvoltă sisteme profesionale.

25.5 Un laborator pentru dreptul sportului

Volumul mare de cauze și publicarea hotărârilor permit compararea soluțiilor privind contracte, formare, competență și sancțiuni. Practicianul trebuie însă să identifice regula exactă și să evite extragerea unei propoziții din context.

Pentru federațiile altor sporturi, experiența fotbalului poate inspira registre digitale, mecanisme de compensare, camere specializate și reguli procedurale. Adaptarea trebuie să respecte economia, structura și riscurile proprii ramuri.

25.6 Atribuții instituționale care nu trebuie confundate

FRF gestionează afilierea și competițiile din aria sa, iar comisiile sale exercită atribuții determinate. FIFA Football Tribunal soluționează categoriile internaționale atribuite camerelor sale; comisiile disciplinare au alt obiect. UEFA are propriile proceduri pentru competițiile și licențierea din sfera sa. Un refuz de licență nu se atacă automat în același loc ca o remunerație restantă.

Pentru organizație, o hartă utilă conține actul de bază, organismul emitent, prima cale de atac și calendarul. Capitolul 14 și anexa 2 oferă reperele generale; dosarul concret trebuie să păstreze și ediția regulamentului competiției. Schimbarea unui text în cursul sezonului impune verificarea intrării în vigoare și a normei tranzitorii, nu rescrierea retroactivă a faptelor.

Rolul avocatului

Specialistul în dreptul sportului trebuie să urmărească simultan normele sportive, dreptul statal și jurisprudența internațională. În fotbal, actualizarea continuă și delimitarea jurisdicțiilor fac parte din analiza de fond, nu sunt simple verificări administrative.

Repere pentru practicienii dreptului

Reper	Verificarea profesională
Niveluri	Club și ligă, FRF, UEFA, FIFA, CAS, instanțe naționale și CJUE.
Surse	Statute, regulamente, circulare, contracte, lege națională și dreptul Uniunii.
Competență	Categoria litigiului, dimensiunea internațională, calea internă și convenția arbitrală.
Actualizare	Versiunea regulii, data faptului, jurisprudența nouă și dispozițiile tranzitorii.

De reținut

Fotbalul oferă un material amplu de studiu din dreptul sportului, dar valoarea sa pentru alte ramuri stă în metodele de analiză, nu în copierea automată a regulilor.

Surse și lecturi de aprofundare: [13], [15], [18], [19], [23], [24], [25]. Titlurile și linkurile oficiale se găsesc în anexa 4.

CONCLUZII

Cultura juridică preventivă

În sport, problema juridică apare adesea înaintea litigiului: la alegerea formei contractului, la completarea unei înregistrări, la recomandarea unui supliment, la tratarea unei accidentări sau la comunicarea unei decizii. Prevenția nu înseamnă eliminarea riscului, ci identificarea lui la timp și păstrarea opțiunilor legale.

Pentru sportiv și familie, cele mai importante instrumente sunt întrebările corecte, documentul complet și o arhivă proprie. Pentru club și federație, ele sunt competența clară, procedura aplicată consecvent și dovada deciziei. Pentru avocat, punctul de plecare rămâne întotdeauna calificarea raportului și harta jurisdicțiilor.

Dreptul fotbalului arată cât de complex poate deveni un sistem sportiv și cât de utilă este jurisprudența pentru dezvoltarea sa. Celelalte ramuri se pot inspira din mecanismele sale, fără a pierde din vedere propria structură, resursele și specificul competițional. Regimul antidoping rămâne, în schimb, un exemplu transversal: aceeași disciplină juridică și administrativă este necesară în întregul sport.

Sase reguli pentru o conduită juridică ordonată

Citiți împreună legea, regulamentul, contractul și regula competiției.

Păstrați versiunea normei aplicabile la data faptului și documentul integral comunicat.

Nu confundați rolurile avocatului, agentului, antrenorului și medicului.

Verificați jurisdicția și termenul înainte de discuțiile pe fond.

Documentați decizia și informațiile pe care s-a bazat, mai ales în situații medicale și antidoping.

Solicitați o analiză individuală atunci când decizia poate afecta dreptul de a concura, veniturile sau continuitatea carierei.

ANEXA 1

Glosar

Termen	Sensul utilizat în ghid
Afilieră	Raportul prin care o organizație este admisă în structura federativă și dobândește drepturile și obligațiile prevăzute de statut.
Arbitraj sportiv	Soluționarea unui litigiu de către unul sau mai mulți arbitri, în baza unei convenții ori a unei reguli statutare valabile.
CAS	Court of Arbitration for Sport, tribunal arbitral cu sediul la Lausanne, competent numai în condițiile convenției și regulamentelor aplicabile.
Contract de activitate sportivă	Contract reglementat de Legea nr. 69/2000 și de modelul-cadru aprobat prin ordin, distinct de contractul individual de muncă.
Dimensiune internațională	Legătura relevantă care poate atrage competența unei federații internaționale; definiția se verifică în regulamentul aplicabil.
Eligibilitate	Îndeplinirea condițiilor pentru participarea sportivului ori clubului la o anumită competiție.
FFAR	Regulamentul FIFA privind agenții de fotbal.
FIFA Football Tribunal	Structura jurisdicțională FIFA formată din camere cu competențe atribuite prin regulamentele FIFA.
Justă cauză	Încălcare suficient de gravă pentru a justifica, în circumstanțele cazului, încetarea anticipată a raportului.
Legitimare	Înregistrarea legăturii sportive dintre sportiv, structură și federație, potrivit regulilor ramurii.
Măsură provizorie	Măsură temporară destinată protejării drepturilor ori procedurii până la soluția finală.
Pașaportul jucătorului	Evidența istoricului de înregistrare utilizată în fotbal, inclusiv pentru mecanismele de formare.
Perioadă de înregistrare	Intervalul în care o federație permite, ca regulă, înregistrarea sportivilor pentru competiție.
RSTJF	Regulamentul FRF privind statutul și transferul jucătorilor de fotbal.
RSTP	Regulamentul FIFA privind statutul și transferul jucătorilor.
Răspundere strictă	În antidoping, principiul potrivit căruia prezența substanței poate fi stabilită fără dovada intenției, culpa fiind relevantă în condițiile sancțiunii.
TUE	Scutire pentru uz terapeutic acordată potrivit criteriilor și procedurii antidoping aplicabile.
Whereabouts	Informații de localizare furnizate de sportivii incluși în loturile de testare relevante.

ANEXA 2

Hărțile jurisdicțiilor sportive

Schemele de mai jos disting prima autoritate competentă, calea de atac și termenul. Nu există un traseu universal club - federație - FIFA - CAS. Natura actului și norma aplicabilă determină fiecare procedură. Detaliile sunt dezvoltate în capitolele 13 și 14.

1. Contract și statut în fotbalul intern

Prima jurisdicție	CNSL FRF sau organismul competent al LPF/AJF/AMFB, după părți, competiție și obiect.
Calea următoare	Pentru hotărârea CNSL: Comisia de Recurs; apoi CAS în condițiile RSTJF. Traseul AJF nu se asimilează automat traseului FRF.
Temei și termen	RSTJF art. 26, 34 și 36. Recurs CNSL: 5 zile din ziua următoare primirii motivării. CAS: 21 de zile de la comunicarea deciziei de recurs, potrivit art. 36 alin. 18.

2. Jucător-club cu dimensiune internațională

Prima jurisdicție	FIFA Dispute Resolution Chamber, dacă sunt îndeplinite condițiile art. 22-23 RSTP; se verifică eventuala jurisdicție arbitrală națională recunoscută.
Calea următoare	CAS pentru decizia atacabilă, fără un apel prealabil la Players' Status Chamber.
Temei și termen	Termenul RSTP pentru sesizare este de 2 ani de la evenimentul care generează litigiul. Solicitarea motivării și apelul au termene distincte.

3. Antrenori și anumite litigii între cluburi din asociații diferite

Prima jurisdicție	FIFA Players' Status Chamber, în limitele art. 22-23 RSTP.
Calea următoare	CAS, dacă norma și decizia permit apelul.
Temei și termen	Nu se atribuie DRC numai pentru că litigiul privește bani din fotbal.

4. Recompense de formare FIFA

Prima jurisdicție	Procedura EPP și FIFA Clearing House pentru cazurile acoperite; DRC pentru litigiile care îi sunt atribuite.
Calea următoare	Contestarea deciziei relevante pe traseul regulamentar, inclusiv CAS când este prevăzut.
Temei și termen	FCH este instituție de plăți, nu instanță arbitrală. Se identifică actul FIFA contestat.

5. Sancțiune disciplinară federativă

Prima jurisdicție	Comisia disciplinară a federației sau organismul internațional competent.
Calea următoare	Organismul intern de apel; CAS numai dacă există temei și sunt îndeplinite condițiile.
Temei și termen	Regulamentul disciplinar are propriile termene și efecte. Nu se aplică automat termenul din RSTJF pentru CNSL.

6. Agent-client

Prima jurisdicție	Forul determinat de lege, convenție și regulile agentului, cu analiza dimensiunii internaționale.
Calea următoare	Calea permisă de acel sistem; nu se presupune competența actuală a Agents Chamber.
Temei și termen	FFAR art. 20 și suspendările trebuie verificate împreună cu măsurile ulterioare și dreptul național.

7. Raport de muncă în România

Prima jurisdicție	Instanța competentă pentru conflicte de muncă; se analizează separat efectele sportive.
Calea următoare	Căile legale de atac.
Temei și termen	Competența materială și arbitrabilitatea nu sunt înlăturate de o clauză federativă generală.

8. Sponsorizare, imagine, asigurare sau alt contract civil

Prima jurisdicție	Instanța civilă competentă sau arbitrajul valabil convenit, după obiect și părți.
Calea următoare	Căile prevăzute de lege sau regimul arbitral.
Temei și termen	CAS nu are competență universală doar fiindcă una dintre părți este sportiv.

9. Eligibilitate, selecție, afiliere, licențiere

Prima jurisdicție	Organismul indicat de statut și regulamentul exact al competiției sau federației.
Calea următoare	Calea internă aplicabilă și, după caz, arbitraj ori instanță.
Temei și termen	Calendarul competiției impune analiza măsurii provizorii separat de fond.

Antidoping: prima instanță și apelul

Cauză gestionată de ANAD, fără criteriul internațional

Prima etapă	ANAD gestionează rezultatele; acuzația contestată este soluționată de Comisia de audiere.
Contestarea	Apel la Comisia de apel, potrivit art. 111-112. Accesul ulterior la CAS nu este general.

Sportiv de nivel internațional sau cauză legată de un eveniment internațional, în ipoteza art. 61 alin. 3

Prima etapă	ANAD ori Comisia de audiere, după natura actului.
Contestarea	Apel exclusiv la CAS, pentru titularii și în condițiile art. 113-114.

Cauză gestionată de o federație internațională sau de organismul delegat

Prima etapă	Organismul de audiere desemnat de regulile acelei organizații.
Contestarea	Calea prevăzută în regulile aplicabile, de regulă CAS în cauzele internaționale.

CAS Anti-Doping Division ca primă instanță

Prima etapă	CAS ADD numai dacă o convenție sau reglementarea aplicabilă îi atribuie competența.
Contestarea	Calea permisă de regulile ADD și de cadrul aplicabil. ADD nu este apelul național ANAD.

Pentru apelul național, Legea nr. 310/2021 prevede termenul de 21 de zile în ipotezele art. 111 și termenul de 5 zile pentru contestarea suspendării provizorii de către persoana vizată. Pentru WADA există reguli proprii. Art. 113 nu deschide oricărui sportiv național o a doua cale generală la CAS. Se identifică titularul și decizia atacabilă.

Introducerea contestației nu suspendă automat măsura. Cererea urgentă se analizează separat. Codul CAS R49 are termenul subsidiar de 21 de zile numai când statutul sau regulamentul aplicabil nu stabilește alt termen.

ANEXA 3

Liste practice de verificare

Înainte ca sportivul să semneze

- Am primit documentul complet și anexele, într-o limbă pe care o înțeleg.
- Am verificat durata, prelungirea, remunerația, bonusurile și data plății.
- Știu cine suportă tratamentul, recuperarea și asigurarea în caz de accidentare.
- Am separat drepturile de imagine, exclusivitatea și obligațiile față de sponsori.
- Am înțeles încetarea, sancțiunile, jurisdicția și termenele.
- Am un exemplar semnat și o arhivă independentă de club ori agent.

Pentru părintele sportivului minor

- Am verificat cine este entitatea contractuală și dacă este afiliată.
- Copilul a primit o explicație adecvată vârstei și a fost ascultat.
- Programul protejează școala, sănătatea, odihna și siguranța.
- Cunosc regulile de transport, cazare, comunicare, imagine și sesizare a incidentelor.
- Știu costurile totale, condițiile de retragere și statutul legitimării.
- Pentru o deplasare internațională, am aprobările înainte de relocare.

Înainte a unui transfer

- Situația contractului actual și modul de încetare sunt confirmate.
- Acordul între cluburi și contractul sportivului descriu aceeași operațiune.
- Perioada de înregistrare, eligibilitatea și permisul au fost verificate.
- Agentul, clientul, mandatul, conflictul și remunerația sunt documentate.
- Examenul medical și celelalte condiții au efecte clare.
- Plățile de formare, solidaritate, taxe și comisioane sunt inventariate.

Rutina antidoping

- Nu folosesc un medicament ori supliment înainte de verificare.
- Păstrez prescripția, ambalajul, bonul, lotul și recomandarea.
- Verific anual lista interzisă și necesitatea unei TUE.
- Actualizez imediat whereabouts și folosesc o verificare suplimentară.
- Declar toate produsele la control și păstrez formularul.

- La notificare, verific imediat drepturile și termenele.

La primirea unei decizii sportive

- Păstrez mesajul integral, data, ora și dovada comunicării.
- Solicit motivarea și dosarul, fără a presupune că termenul se suspendă.
- Identific actul, emitentul, regulamentul și calea de atac.
- Calculez termenul și verific taxa, forma, limba și destinatarul.
- Analizez separat măsura provizorie și efectul asupra competiției.
- Evit declarațiile publice înainte de conservarea probelor și stabilirea strategiei.

Pentru conducerea clubului sau federației

- Fiecare hotărâre indică organul competent, cvorumul, votul și conflictul declarat.
- Contractele au aprobare, semnătură valabilă și o evidență a scadențelor.
- Licențierea și raportările au calendar, responsabil și dovadă.
- Procedurile de accidentare, protecția minorilor, date și incidente sunt aplicate.
- Regulamentele și formularele păstrează versiunea și data intrării în vigoare.
- Litigiile și constatările de audit produc acțiuni de remediere urmărite.

Pentru plecarea juniorului amator în fotbal

- Se separă contractul cu academia de legitimare și de orice contract profesionist în vigoare.
- Se identifică temeiul: cererea anuală din iulie/august sau situația specială probată; se verifică organismul competent.
- Se reconstituie perioadele și tranșele de vârstă, plățile efectuate și eventualele împrumuturi.
- Se păstrează înregistrarea cererii, hotărârea, dovada plății și actele necesare noii legitimări.

ANEXA 4

Surse juridice și jurisprudență

Trimiterile din capitole corespund numerelor de mai jos. Titlurile sunt active și conduc la publicația oficială. Pentru operațiuni concrete se verifică și modificările, suspendările, normele tranzitorii și ediția aplicabilă faptelor. Materialele de curs și syllabusul au servit organizării tematice; sursele normative au o funcție distinctă.

[1] Legea nr. 69/2000, în special art. 14, 14¹, 14² și anexa privind participanții la activitatea sportivă
legislatie.just.ro

[2] Ordinul nr. 631/890/2017 privind modelul-cadru al contractului de activitate sportivă
legislatie.just.ro

[3] Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, forma consolidată
legislatie.just.ro

[4] Legea nr. 53/2003 privind Codul muncii, forma consolidată
legislatie.just.ro

[5] Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului
legislatie.just.ro

[6] Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații
legislatie.just.ro

[7] Legea societăților nr. 31/1990, forma consolidată
legislatie.just.ro

[8] Legea nr. 32/1994 privind sponsorizarea
legislatie.just.ro

[9] Regulamentul UE 2016/679 privind protecția datelor
eur-lex.europa.eu

[10] Legea nr. 310/2021, în special art. 61-80 și 110-117
legislatie.just.ro

[11] Codul Mondial Anti-Doping 2021
www.wada-ama.org

[12] WADA, Lista interzisă 2026, în special secțiunea M2 privind metodele interzise
www.wada-ama.org

[13] FIFA Rules and Reports, versiunile oficiale ale regulamentelor
inside.fifa.com

[14] FIFA Football Agent Regulations, ediția ianuarie 2025, cu rezervele de aplicare explicate în capitolul 7
digitalhub.fifa.com

[15] FIFA Football Tribunal
inside.fifa.com

[16] FIFA Guide to Submitting a Minor Application, ediția 2026

inside.fifa.com

[17] FIFA Clearing House, regulamente, pașaport electronic și documente explicative

inside.fifa.com

[18] FRF Statut și regulamente, versiunea aplicabilă la data operațiunii

www.frf.ro

[19] Code of Sports-related Arbitration, versiunea în vigoare de la 1 iulie 2025

www.tas-cas.org

[20] CAS Anti-Doping Division Procedural Rules

www.tas-cas.org

[21] CAS 2023/A/10025 și CAS 2023/A/10227, hotărârea motivată publicată de ITIA

www.itia.tennis

[22] CAS 2024/A/10679 Vlad Dascălu v UCI, hotărârea din 13 martie 2025

www.tas-cas.org

[23] CJUE, cauza C-650/22 FIFA, hotărârea din 4 octombrie 2024

eur-lex.europa.eu

[24] CJUE, C-209/23, RRC Sports, hotărârea din 16 iulie 2026

eur-lex.europa.eu

[25] FIFA, aprobarea noului cadru de transferuri la 10 iunie 2026, cu aplicare de la 1 ianuarie 2027

inside.fifa.com

[26] RSTJF FRF, textul publicat în 2023, citit împreună cu modificările ulterioare

www.frf.ro

[27] Modificările RSTJF aplicabile de la 1 iulie 2024, art. 4 și 14

www.frf.ro

[28] Modificările RSTJF aprobate la 18 iulie 2025

www.frf.ro

[29] FIFA RSTP, ediția iulie 2025, aplicabilă înaintea noului cadru din 2027

digitalhub.fifa.com

[30] Procedural Rules Governing the Football Tribunal, ediția ianuarie 2026

digitalhub.fifa.com

[31] FIFA, suspendarea temporară a unor dispoziții FFAR și Circulara nr. 1873

inside.fifa.com

[32] CAS 2015/A/4286 Sebino Plaku v. WKS Śląsk Wrocław SA

jurisprudence.tas-cas.org

ANEXA 5

Index tematic

Subiect	Capitole
Accidentare și asigurare	3, 4, 5, 18
Academie și taxe	2, 3, 19
Agent, mandat și comision	7, 8, 20, 22
Antidoping și cele 11 încălcări	13
Arbitraj, apel și executare	14, 24, 25
CAS, competență și termene	13, 14, 24
Compensație de formare și solidaritate	11, 19, 20
Contract de muncă / activitate sportivă	1, 4, 18
Dascălu și whereabouts	13
Date personale și imagine	2, 12, 19, 21, 22
Diarra și stabilitate contractuală	6, 25
Disciplină și amenzi	4, 14, 18, 23
FIFA Clearing House și EPP	11, 20
Guvernanță și organe de conducere	15, 16
Halep, suplimente și conduită preventivă	13
Încetare fără acordul clubului	2, 6
Insolvență și succesiune sportivă	6, 24
Jurisdicție națională / internațională	13, 14, 25
Legitimare, eligibilitate și licențiere	9, 15, 17
Minor, primul contract și transfer internațional	2, 7, 19
Neplată și notificări	5, 6, 24
Sponsorizare și calificarea remunerației	12, 21
Transfer, împrumut și probe de joc	2, 9, 10, 11, 20
TUE și metode interzise	13